

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I. Indledning

Forslaget har først og fremmest til hensigt at udforme en mere tidssvarende uddannelsesstøtte-lovgivning på baggrund af de senere års betydelige fokus på uddannelsesindsatsen og de erfaringer, der er indvundet siden vedtagelse af den gældende lovgivning på området i 2004. Der er i den forbindelse tale om landstingsforordning nr. 5 af 14. november 2004 om uddannelsesstøtte, som bl.a. introducerede den såkaldte klippekortsmodel.

Spørgsmålet om en mere hensigtsmæssig tilrettelæggelse af uddannelsesstøttesystemet har været drøftet med repræsentanter for de grønlandske studerendes organisationer.

Endvidere er der behov for en regulering af den materielle lovgivning på området som følge af finansloven for 2011, hvorefter der kan ydes en årlig feriefrirejse, selv om man modtager dansk SU, hvis man i øvrigt er støtteberettigende i forhold til reglerne om uddannelsesstøtte fra Grønlands Selvstyre. Dette betyder, at grønlandske uddannelsessøgende kan vælge at modtage dansk uddannelsesstøtte og samtidig bibeholde muligheden for at modtage en årlig feriefrirejse hjem til Grønland, hvilket vil blive nærmere reguleret i bekendtgørelsesform, hvorefter den nuværende tekstanmærkning herom på finansloven vil udgå.

I forbindelse med drøftelserne med de grønlandske studerendes organisationer blev det overvejet at integrere den gældende lovgivning om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld i uddannelsesstøttelovgivningen, ligesom det har været ambitionen at forenkle reglerne vedrørende afvikling af uddannelsesgæld og skabe mere overskuelige rammer for afviklingen af uddannelsesgæld, som uddannelsessøgende måtte have påtaget sig på grundlag af uddannelsesforløbet. At reglerne om støtte til afvikling af uddannelsesgæld nu foreslås indarbejdet i uddannelsesstøttelovgivningen i stedet for den nuværende opdeling i 2 love, skyldes, at reglerne om afvikling af uddannelsesgæld umiddelbart relaterer sig til reglerne om uddannelsesstøtte. Endvidere er de uddannelsessøgendes uddannelsesgæld en konsekvens af den uddannelsesstøtte, som er ydet i form af studielån.

Forslagets udarbejdelse har endvidere taget udgangspunkt i ønsket om at etablere rammerne for en mere efterspørgselsorienteret uddannelsesstøttestruktur i overensstemmelse med det grønlandske arbejdsmarkeds behov, ligesom udformningen af forslaget har været motiveret af de udfordringer, der kendetegner et samfund under forandring, herunder mulighederne for at imødegå de krav, som fremkomsten af nye erhverv og storskalaprojekter stiller til uddannelsesindsatsen. I den forbindelse anses det for vigtigt i højere grad at inddrage Inatsisartut i formuleringen af de grundlæggende principper for reglerne om uddannelsesstøtte, eksempelvis i forhold til fastlæggelse af kriterierne for støtteberettigelse af uddannelserne.

Herudover relaterer forslaget sig til ønsket om en generel ajourføring af de nuværende uddannelsesstøtteregler i form af nye bestemmelser, præciseringer og ændringer, som der er fundet

behov for på baggrund af administrationen af de gældende uddannelsesstøtteregler, ligesom udarbejdelse af forslaget også relaterer sig til en undersøgelse fra august 2010, som blev forestået af Avalak, som er de grønlandske studerendes organisation i Danmark. I undersøgelsen blev der bl.a. fremsat ønske om genindførelse af muligheden for bevilling af visse særydelser.

Det skal samtidig fremhæves, at hovedformålet med reglerne om uddannelsesstøtte fortsat vil være at sikre de uddannelsessøgende en indtægt under studiet. Uddannelsesstøtten sikrer dermed de uddannelsessøgende en minimumsindtægt, som bevirker, at studierne kan gennemføres uden, at studietiden trækkes ud, eller de studerende falder fra som følge af økonomiske forhold. Det er samtidig formålet, at de studerende kan koncentrere sig om deres uddannelse og ikke blot have deres uddannelse som en sidebeskæftigelse ved siden af eksempelvis et erhvervsarbejde. Regeludarbejdelsen har herudover taget afsæt i det udgangspunkt, at enhver, der gerne vil uddanne sig, ikke må møde lukkede døre eller blindgyder i uddannelsessystemet, idet uddannelse skal være en ret, som alle kan benytte sig af.

Det kan samtidig oplyses, at Lovkontoret efter forslagets høring har fremsendt krav om, at satserne for stipendier, børnetillæg, lån og eventuelle særydelser samt tilskud til arbejdsgivere ikke længere skal fastsættes på finansloven, hvilket er blevet støttet af Departementet for Finanser. Lovkontoret har i den forbindelse foreslået, at satserne for disse lovbundne ydelser skal fastsættes administrativt i bekendtgørelsesform. Lovkontoret har i samme forbindelse oplyst, at Lovkontoret ikke finder det nødvendigt at foretage en ny høring på grund af de af Lovkontoret krævede ændringer.

2. Hovedpunkter i lovforslaget

a) Gældende ret

Den gældende lovgivning på uddannelsesstøtteområdet udgøres først og fremmest af landstingsforordning nr. 5 af 14. november 2004 om uddannelsesstøtte som ændret ved landstingslov nr. 10 af 2. november 2006 om arbejdsmarkedsafgift. Landstingsforordningen fastsætter de overordnede rammer for regulering af uddannelsesstøtteområdet. I tilknytning hertil kommer den gældende bekendtgørelse om uddannelsesstøtte i form af Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 8 af 27. marts 2008 om uddannelsesstøtte.

For så vidt angår spørgsmålet om støtte i forbindelse med afvikling af uddannelsesgæld er området reguleret af landstingslov nr. 24 af 3. november 1994 om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld, som ændret ved landstingslov nr. 11 af 14. november 2004, og Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 10 af 13. marts 1990 om sanering af uddannelsesgæld.

I forhold til spørgsmålet om inddrivelse af f.eks. gæld som følge af optagne uddannelseslån reguleres området af landstingslov nr. 3 af 2. maj 1996 om inddrivelse og forebyggelse af restancer til det offentlige, som senest ændret ved landstingslov nr. 4 af 26. april 2007. Forslaget berører i øvrigt ikke sidstnævnte forskrift.

Udover mere overordnede betingelser for modtagelse af uddannelsesstøtte fra Grønlands Selvstyre, regler om tilbagebetaling, forrentning af uddannelsesstøtte og regler om administration af reglerne om uddannelsesstøtte indeholder den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte ikke en samlet materiel regulering af de grundlæggende regler for uddannelsesstøtte. Der er f.eks. ikke taget stilling til spørgsmålet om godkendelse af uddannelser uden for Grønland som støtteberettigende, herunder hvilke præcise kriterier, der skal lægges til grund for støtteberettigelse af uddannelser. De fleste af de materielle regler på området er i

stedet fastsat administrativt i bekendtgørelsesform. Dette gælder eksempelvis spørgsmålet om, hvornår der kan ydes uddannelsesstøtte til en uddannelse, der i øvrigt ikke er støtteberettigende.

Derudover fremgår det af bemærkningerne til den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte, at det forudsættes, at visse såkaldte særydelser som transportstøtte og bogstøtte udgår. Det fremgår desuden, at alle uddannelsessøgende på en studieforberedende uddannelse som udgangspunkt anses for hjemmeboende. Dette stemmer ikke overens med de øvrige regler om samme, der har været gældende siden 2008, jf. finanslovens tekstanmærkninger og den gældende bekendtgørelse på området fra marts 2008. Samtidig fremgår det af den gældende landstingsforordning, at princippet om et frit geografisk uddannelsesvalg alene er hjemlet som en forsøgsordning.

Endvidere er reglerne som nævnt delt i 2 love, idet landstingsforordningen om uddannelsesstøtte udover overordnede forhold vedrørende bl.a. støtteformer, støttebeløb og støttebetingelser, regulerer spørgsmål i relation til forrentning og tilbagebetaling af studielån, hvorimod reglerne om støtte til afvikling af studielån er nedfældet i en særskilt landstingslov om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld.

For så vidt angår reglerne om støtte til afvikling af gæld som følge af optagne studielån fremgår disse af landstingslov nr. 24 af 3. november 1994 om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld (lov om afvikling af uddannelsesgæld).

Lov om afvikling af uddannelsesgæld omhandler tilskud til afvikling af uddannelsesgæld, ligesom der også er mulighed for hel eller delvis eftergivelse af uddannelsesgæld.

Med hensyn til den i loven omhandlede uddannelsesgæld vedrører denne 1) gæld som følge af landskassegaranterede studielån, som ikke eksisterer længere, idet det daværende Hjemmestyre har indfriet disse lånetyper, 2) gæld som følge af indfrielse af landskassegaranterede studielån, af hvilke der er 3 tilbage, samt 3) såkaldte ”hjemmestyrelån og andet”, som anført i bilaget til loven. Det skal i den sammenhæng bemærkes, at det i dag alene er muligt at optage landskassefinansierede studielån, som altså svarer til, hvad der i lovens bilag betegnes som ”hjemmestyrelån og andet”.

Loven regulerer økonomisk støtte i form af tilskud til personer bosat i Grønland. Støtten reducerer den enkelte uddannelsessøgendes samlede uddannelsesgæld med et beløb, der beregnes ud fra det afdrag, som den uddannelsessøgende har indbetalt i det foregående år. Herudover reguleres tilskuddet i overensstemmelse med den uddannelsessøgendes nuværende indtægtsgrundlag og spørgsmålet om, hvor vidt vedkommende har bopæl i en by eller om den pågældende bor i en bygd eller et yderdistrikt. Det sidstnævnte afgøres på grundlag af den til enhver tid gældende aftale om stedtillæg for tjenestemænd i Grønland.

Loven opererer samtidig med mulighed for hel eller delvis eftergivelse af uddannelsesgæld ud fra en transgmæssig vurdering. For så vidt angår lovens målgruppe omhandler denne uddannelsessøgende, der enten har afbrudt eller gennemført en uddannelse med uddannelsesstøtte, herunder i form af lån, fra Grønlands Selvstyre. Hjælpen til afvikling af uddannelsesgælden tilkommer personer med fast bopæl i Grønland ud fra en målsætning om at fremme uddannelsessøgendes motivation til at vende hjem efter gennemført uddannelse. Hertil kommer mere sociale hensyn ud fra overvejelser om, at sikre uddannelsessøgende en afklaring af deres øko-

nomiske forhold efter endt uddannelse. Dette kan bl.a. være at sikre, at man ikke opgiver tilbagebetalingen, fordi den synes udsigtsløs, ligesom en betydelig studiegæld kan være en hindring i forhold til evnen til generelt at begå sig i samfundet eksempelvis i forbindelse med etableringen af et hjem ved huskøb, hvilket også kan medføre problemer i forhold til at begå sig på arbejdsmarkedet. Reglerne om tilskud er samtidig udformet med henblik på at skabe incitamenter til at sikre, at låneren afdrager på sin gæld og fastholdes i beskæftigelse.

Det skal samtidig bemærkes, at den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte introducerede det såkaldte klippekortsystem i Grønland, som er nærmere reguleret i den gældende bekendtgørelse om uddannelsesstøtte. Klippekortsystemet forudsættes videreført i forslaget.

I henhold til de gældende regler om uddannelsesstøtte udstyres hver uddannelsessøgende, der opfylder kravene for at modtage uddannelsesstøtte fra Grønlands Selvstyre, med et klippekort med 82 klip, som også kaldes "rammen". Dette fulde klippekort svarer i princippet til, at man kan modtage uddannelsesstøtte i 82 måneder, hvilket vil sige 6 år og 10 måneder. Dette skal imidlertid sammenholdes med, at man ved påbegyndelse af en videregående uddannelse får tildelt et antal klip, der svarer til længden af den uddannelse, der oppebærer uddannelsesstøtte på grundlag af. Hvis det f.eks. drejer sig om en uddannelse, der tager 3 år, tildeles man 36 klip i ens klippekort, mens en uddannelsessøgende, der skal læse på en uddannelse, der varer 5 år, vil få tildelt 60 klip og så fremdeles.

Herudover er der mulighed for, jf. også reglerne i den gældende uddannelsesstøttebekendtgørelse, at få tildelt yderligere 12 klip som følge af forsinkelse i uddannelsen. Disse klip vil således blive fratrukket rammen i den udstrækning de forbruges. En uddannelsessøgende, der har færdiggjort en uddannelse på eksempelvis 3 år, vil have anvendt 36 klip, som vil blive fratrukket rammen, hvorefter der vil være 46 klip tilbage i rammen.

Ifølge de gældende regler herom fratrækkes der også klip i forbindelse med afbrydelse af en uddannelse, således at de klip, der er blevet anvendt frem til afbrydelsen, vil blive fratrukket rammen.

Ordringen er også ensbetydende med, at man efter endt uddannelse vil kunne få støtte til at læse på en ny videregående uddannelse i det omfang, der klip tilbage på rammen. Dette er i forhold til de regler, der var gældende før klippekortets indførelse den 1. august 2005, en forbedring, idet der ikke dengang kunne ydes uddannelsesstøtte til mere end én afsluttet uddannelse på faglært niveau eller derover.

Det fremgår endvidere af den gældende landstingsforordning, at de beløbsmæssige størrelser af uddannelsesstøtten i form af satser for stipendium, børnetillæg, lån, eventuelle særydelser og tilskud til arbejdsgivere bestemmes af Inatsisartut på finansloven.

b) Forslaget

Det overordnede formål med forslaget består i at etablere en mere tidssvarende uddannelsesstøtteordning, der står mål med fremtidens udfordringer, hvor uddannelsesspørgsmålet spiller en helt central rolle i forhold til udviklingen af et mere selv bærende Grønland og for at give alle borgere en mulighed for at udfylde en aktiv rolle i denne udvikling.

Det har i den forbindelse været væsentligt at udforme et forslag, der sikrer fleksible rammer og som kan tilpasse sig de skiftende krav og behov, der kendetegner et samfund i forandring.

Samtidig hermed er forslaget udformet på en sådan måde, at Inatsisartut fastsætter de helt grundlæggende principper og betingelser for tildeling af uddannelsesstøtte.

Med henblik på at skabe et overblik over, hvilke love og bekendtgørelser, der er gældende før og efter forslagets ikrafttrædelse skal det oplyses, at landstingsforordning nr. 5 af 14. november 2004 om uddannelsesstøtte og landstingslov nr. 24 af 3. november 1994 om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld vil blive ophævet i forbindelse med forslagets ikrafttrædelse. Herudover forudsætter forslaget, at der udstedes en ny bekendtgørelse om uddannelsesstøtte, der vil afløse Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 8 af 27. marts 2008 om uddannelsesstøtte. Endvidere vil Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 10 af 13. marts 1990 om sanering af uddannelsesgæld fortsat gælde efter forslagets ikrafttrædelse, indtil en ny bekendtgørelse udstedes.

Endvidere er det hensigten at udarbejde en bekendtgørelse, der regulerer satserne for uddannelsesstøtten på baggrund af Lovkontorets krav om, at satserne for uddannelsesstøtten ikke længere skal fastsættes på finansloven.

Forslagets hovedhensyn bygger på, at grønlandske uddannelsessøgendes vilkår generelt skal forbedres på baggrund af klare og tidssvarende regler, ligesom de uddannelsessøgende så vidt muligt skal sikres ensartede vilkår uanset uddannelsessted.

For så vidt angår forslagets materielle regler er disse helt overvejende en videreførelse af den gældende retstilstand, dog således at det er præciseret, at der i højere grad skal ske en prioritering af uddannelser, der modsvarer det grønlandske arbejdsmarkedsbehov.

Forslaget forudsætter samtidig, at uddannelsesstøtten anvendes på den mest hensigtsmæssige måde. Dette gælder både i forhold til en rationel udnyttelse af de økonomiske ressourcer og i relation til at sikre viden og kompetencer, som det grønlandske arbejdsmarked efterspørger. Uddannelsesindsatsen skal i den forbindelse bevirke, at de uddannelsessøgende klædes optimalt på til det arbejdsmarked, som de skal være en del af og være med til at udvikle. Det er derfor af afgørende betydning, at uddannelsesstøtteinitiativerne sker med øje for det grønlandske samfunds behov. I forlængelse heraf er det af tilsvarende vigtighed at fastholde fokus på uddannelsesindsatsens langsigtede mål, som består i at øge andelen af borgere med en kompetencegivende uddannelse. Desuden er det vigtigt, at uddannelsesplanens overordnede formål om, at 2/3 del af arbejdsstyrken i 2010 skal have en kompetencegivende uddannelse, ikke mistes af syne i forbindelse med implementering af enkelte initiativer. De til uddannelsesindsatsen afsatte midler skal derfor skabe synlige og målbare resultater i form af en øget andel af uddannede borgere i samfundet, således at ressourcerne ikke unødigt anvendes til snævre interessebestemte interesser, der ikke øger andelen af uddannede borgere i samfundet.

Derudover er forslaget udarbejdet under hensynet til at få endnu flere til at påbegynde og afslutte en uddannelse, og skabe incitament for, at disse efterfølgende vil søge beskæftigelse i Grønland.

Forslaget tilstræber desuden en forenkling af administrationen af uddannelsesstøtteregelsættet ved at sammenskrive uddannelsesstøttereglerne med reglerne om hjælp til afvikling af studielån, ligesom tilskud til afvikling af studielån fremover forslås reguleret ud fra det samlede

beløb, som låntageren har indbetalt i det foregående år uden at inddrage spørgsmålet om indtægtsregulering.

Forslaget er samtidig udtryk for, at der flyttes kompetence fra administrativ regelfastsættelse til lovgivers regulering. Dette vedrører eksempelvis forslagets bestemmelser omkring kriterierne for støtteberettigelse af uddannelser. Desuden forudsættes samtlige principielle bestemmelser vedrørende uddannelsesstøtte fastsat af Inatsisartut, uden at reguleringen derved mister præcision og den fornødne fleksibilitet. Sidstnævnte knytter sig til, at der er behov for en vis dispensationsadgang, med henblik på at undgå åbenbart urimelige afgørelser i forhold til konkrete forhold, som det kan være vanskeligt på forhånd at regulere. Flexibiliteten anses i den forbindelse for nødvendigt for at sikre en større "retfærdighed" eller hensigtsmæssighed i den individuelle sag. Flexibiliteten vil også give mulighed for at udvikle lovgivningen efter nye perspektiver i samtiden og undgå utilsigtede konsekvenser af reguleringen.

Forslaget medfører samtidig, at en række regler, der nu er fastsat i den gældende uddannelsesstøttebekendtgørelse, vil udgå i en kommende revision af uddannelsesstøttebekendtgørelsen, idet der er tale om forhold, som vil blive reguleret af nærværende forslag, hvilket som nævnt skyldes, at der er tale om helt centrale spørgsmål, som foreslås reguleret af Inatsisartut. Dette drejer sig om betingelserne for modtagelse af uddannelsesstøtte, herunder de såkaldte tilknytningskriterier, betingelserne for at godkende en uddannelse som støtteberettigende, tilbagebetalingsregler og bestemmelser om modregning i for meget udbetalt uddannelsesstøtte.

Forslaget viderefører i hovedtræk de gældende regler om uddannelsesstøtte, som disse fremgår af den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte, bekendtgørelsen om samme og den gældende landstingsforordning om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld. I den forbindelse skal det nævnes, at det forslag, der blev sendt i høring, videreførte den nuværende ordning med at fastsætte stipendie- og lånesatser og satser for særydelser på finansloven. Departementet for Finanser (AN) har imidlertid efter forslagets høring udarbejdet nye retningslinjer for benyttelse af tekstanmærkninger og har i den forbindelse foreslået, at beløbsstørrelserne i tekstanmærkningsform fremover bør placeres i den materielle lovgivning, hvorefter Inatsisartut ikke årligt over finansloven skal tage stilling til størrelsen af disse lovbundne ydelser. Dette er blevet støttet af Lovkontoret, der også efter forslagets høring har fremsat krav om, at reguleringen af beløbsstørrelserne ikke længere skal fastsættes årligt af Inatsisartut på finansloven, ligesom Lovkontoret har foreslået, at beløbsstørrelserne for uddannelsesstøtten fremover kan fastsættes administrativt af Naalakkarsuisut. Departementet for Uddannelse og Forskning har derfor affattet forslagets bestemmelser om fastsættelse af satserne for uddannelsesstøtten i overensstemmelse med Lovkontorets krav.

Endvidere vil en nærmere regulering af uddannelsesstøttens omfang og beskaffenhed fremgå af den tilhørende bekendtgørelse om uddannelsesstøtte. Det forventes i den sammenhæng, at en ny bekendtgørelse om uddannelsesstøtte vil blive udstedt i forlængelse af vedtagelsen af dette forslag. Her vil støttens omfang og art blive nærmere reguleret.

For så vidt angår forslagets mere materielle bestemmelser kan det nævnes, at det gældende princip om det frie geografiske uddannelsesvalg videreføres. Herved forstås, at en uddannelsessøgende frit kan vælge, om den pågældende ønsker at tage en tilsvarende uddannelse i Grønland eller i Danmark, idet spørgsmålet om godkendelse af en uddannelse som støtteberettigende ikke længere reguleres efter geografiske kriterier. Hertil kommer en tilretning i forhold til de gældende regler om tilknytning til Grønland som en betingelse for uddannelses-

støtte til uddannelser uden for Grønland. Den foreslåede præcisering har imidlertid alene til hensigt at bringe ordlyden af reglerne i overensstemmelse med praksis på området. Navnlig på grund af dispensationer har praksis på området bevirket, at kravet om, at den uddannelsessøgende højst må have været uden for Grønland i 3 år, først gælder fra det tidspunkt, hvor den uddannelsessøgende fylder 18 år.

Endvidere vil det som anført ovenfor være muligt at yde en årlig feriefrirejse hjem til grønlandske uddannelsessøgende, uanset om disse måtte vælge at overgå til dansk SU, jf. finanslovens bestemmelse herom. Det antages imidlertid ikke ud fra de foreliggende oplysninger, at denne mulighed vil være ensbetydende med, at et større antal grønlandske uddannelsessøgende vil overgå til dansk SU. Disse uddannelsessøgende vil imidlertid som udgangspunkt ikke være berettiget til andre særydelser eller studielån. Disse forhold vil sammen med den i den gældende finanslov anførte mulighed for feriefrirejser til grønlandske uddannelsessøgende på dansk SU, blive reguleret i bekendtgørelsesform.

For så vidt angår forrentning af studielån fremgår det af den gældende landstingsforordnings § 13, stk. 1, at der ikke sker forrentning, så længe låntageren modtager uddannelsesstøtte fra Grønlands Selvstyre eller uddannelsesstøtte fra den danske stat (SU), mens det samtidig kan udledes af § 13, stk. 2, at der sker forrentning, når uddannelsen er enten gennemført eller afbrudt. Årsagen skulle være, at man ikke kan være aktiv på en uddannelse, hvis man ikke modtager SU eller uddannelsesstøtte fra Selvstyret, sammenholdt med, at rentefritagelsen alene skulle omfatte den uddannelse, som lånet blev ydet på grundlag af. På den baggrund foreslås en forenkling, hvorefter forrentning indtræder, når den uddannelsessøgende ikke længere modtager uddannelsesstøtte fra Grønlands Selvstyre. I den forbindelse foreslås det i forslagets § 16, stk. 1, at den i § 13, stk. 2 gældende kobling til uddannelsens gennemførelse eller afbrydelse udgår.

Endvidere foreslås en forenkling af de gældende bestemmelser om mulighederne for at opnå tilskud til afvikling af uddannelsesgæld. Det foreslås i den forbindelse, at den gældende indtægtsregulering af tilskuddet udgår, hvorefter tilskuddet alene ydes på grundlag af det beløb, som de uddannelsessøgende har indbetalt i det foregående år. Dette foreslås ud fra overvejelser om, at det vigtigste er, at studielånene betales tilbage, ligesom forslaget skal ses som et yderligere incitament for uddannelsessøgende i relation til at vende tilbage til Grønland efter endt uddannelse.

For så vidt angår forslagets struktur er denne affattet med udgangspunkt i den kronologiske fremgangsmåde, som sagsbehandlingen af ansøgningerne om uddannelsesstøtte forudsætter. Efter indledningsvis at oplyse om forslagets anvendelsesområde, tages der i forslagets kapitel 2 vedrørende personrelaterede uddannelsesstøttebetingelser stilling til betingelser og vilkår, der knytter sig til den enkelte uddannelsessøgende. Derefter gennemgås spørgsmålet om støtteberettigelsen af den uddannelse, der søges om uddannelsesstøtte på grundlag af. Efter at have vurderet, om den enkelte uddannelsessøgende er støtteberettiget, og om der kan ydes støtte på grundlag af den pågældende uddannelse, skal der tages stilling til, hvilken form for uddannelsesstøtte, der skal ydes. Desuden fastlægges omfanget af støtten i forslagets kapitel 3. Herefter følger bestemmelser om forrentning af studielån i kapitel 4, fulgt af regler om tilbagebetaling af studielån i forslagets kapitel 5. Kapitel 6 regulerer spørgsmålet om tilbagebetaling og forrentning af uberettiget modtaget uddannelsesstøtte, mens kapitel 7 omhandler tilbageholdelse og modregning i uddannelsesstøtten. Endelig følger reglerne i kapitel 8 om hjælp til afvikling af studielån, som i al væsentlighed er en videreførelse af bestemmelserne i den

gældende landstingslov nr. 24 af 3. november 1994 om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld, som foreslås ophævet i forbindelse med forslaget ikrafttrædelse, dog således at uddannelsesgæld, der blev stiftet før forslaget ikrafttrædelse, fortsat reguleres efter reglerne i den gældende landstingslov om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld.

Det kan i forhold til afviklingsreglerne i den gældende landstingslov om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld oplyses, at disse knytter sig til en tilskudsordning og en eftergivelsesordning, som begge foreslås videreført i forslaget. Tilskudsordningen indebærer, at låntagere med fast bopæl i Grønland kan modtage hjælp til afviklingen af studielån. At reglerne alene finder anvendelse for personer med bopæl i Grønland, beror på ønsket om at fremme de uddannelsessøgendes returnering til Grønland efter gennemført uddannelse. Tilskuddets størrelse fastsættes på grundlag af en beregning af det beløb, som låntageren selv har indbetalt året forinden. Eftergivelsesordningen indebærer, at låntagere med fast bopæl i Grønland ud fra en trangsvurdering kan få hel eller delvis eftergivet uddannelsesgælden, hvis det antages, at låntageren som følge af økonomiske, sociale eller erhvervsmæssige forhold ikke kan tilbagebetale gælden. Endvidere relaterer tilskudsberegningen sig ikke længere til lånets art, hvilket skyldes, at forslaget alene finder anvendelse på lån, der optages efter forslaget vedtagelse, ligesom der nu alene kan ydes en type lån i form af studielån fra Selvstyret, uanset om disse, som det er tilfældet nu, ydes som engangslån eller semesterlån, jf. reglerne herom i uddannelsesstøttebekendtgørelsen.

Samtidig foreslås indsat en ny klagebestemmelse i forhold til klagereglen i den gældende landstingsforordnings § 30, efter hvilken der er mulighed for at påklage samtlige afgørelser om uddannelsesstøtte til Landsstyret. Dette skyldes, at Lovkontoret i forbindelse med lovteknisk gennemgang af forslaget har gjort opmærksom på, at der ikke består en adgang til administrativ rekurs mellem enheder, der er en del af Selvstyrets centraladministration og eksempelvis et Departementet i Selvstyret. Som konsekvens heraf vil afgørelser, der træffes af eksempelvis Uddannelsesstøtteforvaltningen (USF) i Nuuk eller de lokale uddannelsesstøtteforvaltninger, der er tilknyttet gymnasierne, ikke kunne påklages til det departement, der har ansvaret for uddannelsesområdet, idet disse enheders kompetence hviler på såkaldt intern delegation fra netop det pågældende departement.

Som nævnt indledningsvis foreslås det herudover, at de beløbsmæssige størrelser af uddannelsesstøtten i form af satser for stipendium, børnetillæg, lån, eventuelle særydelser og tilskud til arbejdsgivere ikke længere skal reguleres årligt af Inatsisartut på finansloven, jf. Lovkontorets krav herom. På baggrund af lovkontorets forslag til regulering af disse lovbundne ydelser foreslås det, at disse fremover reguleres af Naalakkersuisut i bekendtgørelsesform.

Endvidere skal det oplyses, at forslaget under henvisning til gældende lovtekniske retningslinier er udarbejdet som forslag til en helt ny lov i stedet for som forslag til en ændring af den gældende landstingsforordning. Det bliver herved ikke nødvendigt at sammenholde flere love for at kunne danne sig et overblik over uddannelsesstøtte Lovgivningen.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget får ikke i sig selv økonomiske og administrative konsekvenser for Grønlands Selvstyre eller kommunerne, idet forslaget alene fastlægger de overordnede lovgivningsmæssige rammer for reguleringen af uddannelsesstøtten fra Grønlands Selvstyre.

Det skal samtidig bemærkes, at de bestemmelser, der nu formelt foreslås ændret ikke antages at medføre økonomiske konsekvenser, idet disse bestemmelser alene er tilpasset den måde de gældende regler er blevet fortolket. I forlængelse heraf vil den foreslåede ændring i f.eks. tilknytningskriterierne ikke medføre økonomiske konsekvenser, idet ændringerne ikke vil betyde, at flere vil begynde at modtage uddannelsesstøtte. Dette skyldes, at bestemmelserne alene er tilpasset den gældende praksis.

Det skal ligeledes tilføjes, at de besparelser, der følger af etableringen af muligheden for at kunne overgå til dansk SU ikke skyldes forslaget, men må i stedet tilskrives Inatsisartuts beslutning herom på finansloven for 2011. Forslaget skaber således mulighed for at videreføre de økonomiske konsekvenser, som finansloven for 2011 indeholder og som altså gælder allerede fra 1. januar 2011, før forslaget er trådt i kraft.

Dog skal det anføres, at ophævelsen af bestemmelsen om indtægtsregulering af tilskud til afvikling af studielån vil medføre en merudgift, der antages at blive på maksimalt kr. 50.000. Den anførte merudgift vil blive afholdt inden for hovedkonto 40.02.05 Afdrag på uddannelseslån. Det kan i den sammenhæng nævnes, at der i alt i 2009 blev indbetalt kr. 100.750, ligesom der i 2010 på baggrund af de i 2009 foretagne indbetalinger, blev ydet kr. 71.400 i tilskud. Hvis indtægtsreguleringen udgår, ville der have været en merudgift på kr. 29.350. Det relativt beskedne niveau skal ses i lyset af, at lån som altovervejende hovedregel alene ydes til uddannelsessøgende på videregående uddannelser. Departementet for Finanser har i den forbindelse godkendt det anførte og har vurderet, at det vil betyde en udgift på ca. kr. 30.000 årligt, hvilket ikke har større økonomisk betydning, ligesom man henstiller, at udgiften indgår i Departementet for Uddannelse og Forsknings eksisterende ramme.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslagets konsekvenser i forhold til erhvervslivet vurderes at bestå i et bredere rekrutteringsgrundlag for så vidt angår arbejdsstyrken ud fra forslagens overordnede målsætning om, at flere borgere skal have en kompetencegivende uddannelse.

5. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Forslaget indebærer ingen konsekvenser for miljøet og naturen.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget forventes ikke at indebære administrative konsekvenser for borgerne, men antages på sigt at bidrage positivt til antallet af borgere med en kompetencegivende uddannelse.

7. Høring af myndigheder og organisationer:

Forslaget har i perioden 25. november 2010 til 23. december 2010 været i høring hos:

Formandens Departement

Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik

Departementet for Finanser

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked

Det daværende Departement for Sociale Anliggender

Departementet for Sundhed

Departementet for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø

Råstofdirektoratet

Avalak

KIK (De Grønlandske Studerendes Sammenslutning/Kalaallit Ilinniagaqartut Kattuffiat)
Kisaq
SIK
Grønlands Arbejdsgiverforening (GA)
KANUKOKA
GU-Aasiaat
HTX, Sisimiut
GU-Nuuk
GU-Qaqortoq
HHX, Qaqortoq
NUSUKA
IMAK
Jern- og Metalskolen
Bygge- og Anlægsskolen
INUILI
ATI
Søfartsskolen
NI-Nuuk
NI-Qaqortoq
Center for Sundhedsuddannelser (Peqqissaanermik Ilinniarfik)
Fåreholderskolen
ASG (Akademikernes Sammenslutning i Grønland/ Ilinniagartuut Kattuffiat)
Ilisimatusarfik
Sprogcentret (Oqaatsinik Pikkorissarfik)
Socialpædagogisk Seminarium (Perorsaanermik Ilinniarfik)
Kunstsikolen

Der er i forbindelse med høringen modtaget høringssvar fra det daværende Departement for Sociale Anliggender, Formandens Departement, Departementet for Sundhed, Råstofdirektoratet, GA, Det Grønlandske Hus i Århus, Departementet for Finanser, SIK, KIK, KANUKOKA, IMAK og Ilisimatusarfik.

Formandens Departementet, det daværende Departement for Sociale Anliggender, Råstofdirektoratet og Departementet for Sundhed havde ingen bemærkninger til forslaget. Departementet for Sundhed anfører dog, at man hæfter sig ved at repræsentanter for de grønlandske studerendes organisationer har været inddraget i processen, hvilket findes nødvendigt for udarbejdelse af en tidssvarende uddannelsesstøttelovgivning, ligesom man finder det positivt, at forslaget sikrer sammenhæng mellem uddannelsesstøtte og afvikling af uddannelsesgæld.

GA har påpeget nogle lovtekniske kommentarer, som er imødekommet. Derudover har GA anført, at formuleringen af forslagets § 9, som nu er § 8, bør affattes i overensstemmelse med beslutningen om det frie geografiske uddannelsesvalg, hvilket er blevet imødekommet. Det fremgår nu af forslagets § 8, stk. 4, 2. pkt., at der i forbindelse med afgørelser om støtteberettigelse af uddannelser kan tages særligt hensyn til, om der allerede eksisterer lignende støtteberettigende uddannelser.

GA har herudover spurgt, om ikke dispensationsmuligheden i forslagets § 11, som nu er § 12, også bør gælde i forhold til elite- og idrætstalenter. Dette er ikke indarbejdet, idet bestemmelsen er en gengivelse af § 23 i den gældende uddannelsesstøttebekendtgørelse. Bestemmelsen

har ikke relevans i forhold til elite- og idrætstalenter, som i stedet vurderes at have behov for tilrettelæggelse af særligt tilrettelagte uddannelsesforløb, som kan afpasses i forhold til idrætsudøvelsen. Dette er imødekommet i medfør af § 21 i uddannelsesstøttebekendtgørelsen.

Endelig har GA spurgt, om ikke reglen om berostilling af forrentningen af studielån i forslaget § 16, som nu er § 18, også bør omfatte de tilfælde, hvor den uddannelsessøgende genoptager uddannelsen og retmæssigt begynder at modtage SU, således at forholdet sidestilles med forslaget § 14, som nu er § 16, hvor der ikke skelnes mellem modtagelse af uddannelsesstøtte eller støtte fra Undervisningsministeriet. Bemærkningen er blevet imødekommet i overensstemmelse med, hvad der gælder efter forslaget § 16.

Det Grønlandske Hus i Århus har anført, at også uddannelser i Danmark, der ikke er støtteberettigende bør offentliggøres, hvilket eventuelt kunne ske på "sunngu.gl". Endvidere ønskes en præcisering af, hvad grønlandske uddannelsessøgende på dansk SU kan modtage i såkaldte særydelser, herunder navnlig i form af frirejser og eksempelvis såkaldte "dødsfaldsrejser". Det fremgår i den forbindelse allerede af finansloven, at der kan bevilges en årlig frirejse hjem til Grønland. Øvrige former for særydelser derimod forbeholdes derimod som udgangspunkt grønlandske uddannelsessøgende med uddannelsesstøtte fra Grønlands Selvstyre, idet det anses for naturligt, at fravalg af grønlandsk stipendium til fordel for dansk SU også får virkning i forhold til adgangen til andre ydelser, der tilkommer grønlandske uddannelsessøgende med uddannelsesstøtte fra Grønlands Selvstyre.

Den nærmere materielle regulering af den i finansloven angivne adgang til særydelser som eksempelvis en årlig frirejse til grønlandske uddannelsessøgende på dansk SU, vil dog ikke ske i nærværende forslag, idet der er tale om en detailregulering, som bedre egner sig til fastsættelse i bekendtgørelsesform. Den nærmere regulering af særydelsesspørgsmålet foreslås derfor, som det er tilfældet i dag, præciseret i bekendtgørelsesform i medfør af forslaget § 14, stk. 4.

Det Grønlandske Hus i Århus berører endvidere de økonomiske forhold om vejlederhonorar i forhold til grønlandske uddannelsessøgende på dansk SU. Det anføres i den forbindelse, at Det Grønlandske Hus' administration og vejledningsforpligtigelse over den enkelte studerende ikke bliver mindre i tilfælde, hvor den studerende modtager sit grundstipendium fra SU, hvorfor det vurderes naturligt, at alle grønlandske studerende, der registreres i Selvstyrets system, indgår i grundlaget for De Grønlandske Huses vejlederhonorar. Bemærkningen er ikke blevet indarbejdet, hvilket bl.a. skyldes, at det falder uden for forslaget's målsætning at regulere gældende aftaler mellem Selvstyret og enheder uden for Selvstyret, der administrerer nogle af reglerne om uddannelsesstøtte. Spørgsmålet må derfor som øvrige forhold af denne beskaffenhed reguleres på et aftaleretligt grundlag. Endelig ønsker Det Grønlandske Hus i Århus indsat en bestemmelse om studieaktivitet, der svarer til den gældende bestemmelse om samme i § 24, stk. 2 i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 8 af 27. marts 2008 om uddannelsesstøtte. Dette er ikke imødekommet, idet den ønskede formulering som nu fortsat vil blive affattet i bekendtgørelsesform, ligesom den ønskede formulering forventes bibeholdt i forbindelse med en revision af uddannelsesstøttebekendtgørelsen.

Departementet for Finanser (AN) har i sit høringssvar spurgt til, om finanslovens ordning med at kunne yde en årlig frirejse til grønlandske uddannelsessøgende på dansk SU, er indarbejdet i forslaget. Det skal i den forbindelse anføres, at finanslovens mulighed for, at grønlandske uddannelsessøgende kan modtage dansk stipendium (SU) og en årlig frirejse fra Grønlands

Selvstyre, hvis de opfylder de grønlandske uddannelsesstøtteregler, er indarbejdet i forslaget. Men fordi de omhandlede frirejser betragtes som en del af de såkaldte "særydelser", vil det først udtrykkeligt fremgå af den kommende bekendtgørelse. Men forslaget skaber nu hjemmel til, at den kommende bekendtgørelse kan udformes i henhold til finansloven, hvorefter den nuværende tekstanmærkning i finansloven kan udgå.

Derudover spørger AN til bestemmelsen i forslagets § 11, som nu er § 12, om, at Naalakkersuisut kan beslutte at yde uddannelsesstøtte til uddannelsessøgendes deltagelse i uddannelser, der ikke er støtteberettigende, når særlige forhold taler derfor. Departementet for Finanser gør i den forbindelse opmærksom på, at formuleringen kan virke bevillingsfremmende, hvilket kan betyde, at KIIIN kan blive nødt til at anvise finansiering inden for egne rammer. Der skal blot hertil bemærkes, at bestemmelsen er en videreførelse af den gældende lovgivning, idet bestemmelsen er en gengivelse af den tilsvarende § 23 i den gældende bekendtgørelse om uddannelsesstøtte. Den gældende bestemmelse foreslås med andre ord blot flyttet over i forslaget. Bestemmelsen er derfor ikke bevillingsfremmende, idet der er tale om en regel, der allerede eksisterer, ligesom bestemmelsen hidtil har været anvendt med tilbageholdenhed, idet det jo fremgår af bestemmelsen, at dens anvendelse forudsætter tilstedeværelse af ganske særlige forhold.

SIK anfører indledningsvis ligesom Departementet for Sundhed tilfredshed med, at der er sket en sammenskrivning af 2 love, hvilket gør forslaget mere brugervenligt. Herudover spørges der til, om uddannelsessøgende ikke i forbindelse med deres uddannelser kan bo i udlandet, hvilket der bør være mulighed for i disse globaliseringstider. Det skal hertil anføres, at denne mulighed allerede er sikret ved forslagets § 8 vedrørende støtteberettigelse af uddannelser uden for Grønland, ligesom forslaget også hjemler adgang til godkendelse af uddannelser, der gennemføres som fjernstudium. Det skal samtidig bemærkes, at der i medfør af forslagets § 13, nr. 2 også kan ydes uddannelsesstøtte i form af tilskud til lønudgifter for arbejdsgivere i Grønland, der har lærlinge på skoleophold i Danmark. Som det også er tilfældet i dag, er der dog ikke mulighed for at yde tilskud til lønudgifter til danske arbejdsgivere i Danmark eller i det øvrige udland.

Desuden nævner SIK en problemstilling vedrørende incitamenter til at påbegynde et uddannelsesforløb, selv om dette egentlig ikke knytter sig til forslaget. Bemærkningen relaterer sig til de indkomstmuligheder, der kan oppebæres under et uddannelsesforløb sammenlignet med indkomstniveau uden for et uddannelsesforløb. Personer med arbejde, som vil starte en ny uddannelse, eller personer uden uddannelse, som gerne vil starte en uddannelse, vurderer nemlig først de økonomiske muligheder under uddannelse, hvilke for de fleste mennesker ikke modsvarer Naalakkersuisuts opfordringer til at tage en uddannelse. Derfor bør de økonomiske muligheder under uddannelse være bedre for personer, som er i arbejde, bl.a. ved højere uddannelsesstøtte i overgangen mellem det at være i arbejde og gå i uddannelse. Det skal hertil bemærkes, at den berørte problemstilling først og fremmest er et finanslovsanliggende, som Inatsisartut selvstændigt må træffe afgørelse om i forbindelse med finansloven, idet der skal være bevillingsmæssig dækning herfor.

SIK påpeger samtidig de 2 regler om tilbageholdelse og modregning i uddannelsesstøtten, jf. forslagets §§ 27 og 28, som begge indebærer mulighed for at tilbageholde og modregne beløb op til kr. 500,00. SIK mener, at dette ikke er godt, når mulighederne for uddannelsesstøtte allerede er så ringe. Såfremt man som uddannelsessøgende er kommet på begge paragraffer, kan det ske, at man pr. måned skal trækkes med i alt 1.000 kr. SIK mener derfor, at tilbage-

holdelse eller modregning i uddannelsesstøtten højst må være på i alt 500,00 kr. pr. måned. Det skal hertil bemærkes, at § 27 er en beskyttelsesforanstaltning, idet en uddannelsessøgende uden den nævnte bestemmelse risikerer at kunne blive fratrukket et større beløb på grund af forpligtelser, som den uddannelsessøgende har indgået med f.eks. private kreditorer. Disse kan i medfør af bestemmelsen højst få betalt kr. 500 månedligt, hvis den uddannelsessøgende frivilligt har aftalt dette med den pågældende kreditor. Der foreslås således indsat et maksimumbeløb for, hvad en uddannelsessøgende selv kan aftale at betale om måneden til eventuelle kreditorer. Det er således alene forslaget § 28, som i øvrigt er en videreførelse af de nuværende regler, der under visse omstændigheder kan antages at udgøre en byrde for en uddannelsessøgende. Dette skal dog sammenholdes med, at reglen alene finder anvendelse i forhold til uddannelsesstøtte, som en uddannelsessøgende uretmæssigt har modtaget i ond tro. Endeligt udtrykker SIK forhåbning om, at forslaget ikke medfører forringelser i forhold til vilkårene for voksenlærlinge, selv om disse ikke nævnes i forslaget. Det skal hertil anføres, at forslaget ikke medfører forringelser i forhold til voksenlærlinge.

IMAK vurderer ikke, at forslaget er videre brugervenligt, ligesom der opfordres til udarbejdelse af en brugervejledning. Det skal i den forbindelse bemærkes, at Uddannelsesstøtteforvaltningen i Nuuk (USF) til stadighed forestår informationstiltag i forhold til anvendelse af de forskellige uddannelsesstøtteregler, ligesom USF løbende er i kontakt med lokale uddannelsesstøtteadministrationer med henblik på vejledning.

Endvidere mener IMAK ikke, at der bør indføres begrænsninger i forhold til valg af uddannelser eller kvotering. IMAK finder, at det hverken politisk eller administrativt er muligt at vurdere, hvilke uddannelser Grønland vil have behov for i fremtiden. Forslaget tager imidlertid ikke stilling til, hvilke uddannelser, som det grønlandske samfund har brug for. Forslaget lægger i stedet op til, at der først og fremmest skal fokuseres på uddannelser, som det grønlandske samfund har brug for, hvilket skal sammenholdes med, at der hermed er tale om en fleksibel ordning, der tager højde for aktuelle uddannelsesbehov. Forslaget har således ikke på forhånd udpeget bestemte uddannelser som støtteværdige og udelukket andre, idet spørgsmålet om hvilke uddannelser, som det grønlandske samfund har behov for, må vurderes løbende.

Desuden antager IMAK, at forslaget pålægger uddannelsessøgende at tage bestemte uddannelser i Grønland, ligesom IMAK i den forbindelse nævner journalist- og læreruddannelsen. Forslaget pålægger dog ikke uddannelsessøgende at tage bestemte uddannelser i Grønland, hvilket i øvrigt også skal sammenholdes med det i forslaget videreførte princip om et frit geografisk uddannelsesvalg, ligesom der i øvrigt er mulighed for støtte til begge de nævnte uddannelser i Danmark.

Endelig synes IMAK at antage, at Naalakkersuisut nu også på grund af forslaget skal til at vurdere de uddannelser, som de danske myndigheder har godkendt som støtteberettigende i Danmark. Bemærkningen synes at knytte sig til forslaget § 8, stk. 1, hvoraf det fremgår, at de af Undervisningsministeriet i Danmark godkendte uddannelser i Danmark også er støtteberettigende i forhold til uddannelsesstøtte fra Grønlands Selvstyre, medmindre Naalakkersuisut ud fra økonomiske, arbejdsmarkedsmæssige og uddannelsespolitiske hensyn har besluttet, at uddannelsen ikke er støtteberettigende.

Det skal hertil anføres, at der ikke er tale om nogen nyskabelse. Det fremgår nemlig allerede af § 17, stk. 1, 1. pkt. 2. led i den gældende bekendtgørelse om uddannelsesstøtte, at Naalakkersuisut kan træffe afgørelse om, at visse uddannelser i Danmark, som er godkendt af Un-

dervisningsministeriet ikke skal være støtteberettigende i forhold til uddannelsesstøtte fra Grønlands Selvstyre. Der er i den forbindelse tale om en regel, der i øvrigt også var gældende allerede før ikrafttrædelse af den nuværende uddannelsesstøttebekendtgørelse. Reglen er begrundet i hensynet til, at der på enkelte områder kan være væsentlige forskelle i forhold til de uddannelser, som det danske samfund antages at have behov for, sammenlignet med det grønlandske samfunds behov, hvilket navnlig relaterer sig til arbejdsmarkedsmæssige forskelle. Bestemmelsen er således udtryk for, at der ikke synes at være grundlag for at investere grønlandske skatteyderfinansierede midler i uddannelses tiltag, som det danske samfund har behov for, men ikke modsvares af det grønlandske arbejdsmarkeds behov. Hvis bestemmelsen ikke eksisterede, skulle der automatisk ydes uddannelsesstøtte fra Grønlands Selvstyre til uddannelser, som danske myndigheder har godkendt som støtteberettigende ud fra danske kriterier og behov, uden at Grønlands Selvstyre inddrages i spørgsmålet om støtteberettigelse og behovet for uddannelserne i Grønland. Det er i øvrigt også af samme årsag, at der i den gældende bekendtgørelses § 17, stk. 1, 2. pkt. er indsat hjemmel til, at Grønlands Selvstyre uanset danske myndigheders godkendelse af en i Danmark udbudt uddannelse som støtteberettigende, kan stille krav og betingelser for, at de danske myndigheders godkendelse også skal kunne udløse støtteberettigelse i forhold til uddannelsesstøtte fra Grønlands Selvstyre. Forslagets § 8, stk. 1 indebærer således blot en videreførelse af de nævnte regler i den gældende bekendtgørelse.

Derudover er der som nævnt modtaget et høringssvar fra KIK, som har fokuseret på 5 punkter, hvoraf flere imidlertid ikke vedrører forslaget som sådan. Som det første ønsker KIK, at uddannelsessøgende med børn uanset stand fremhæves særskilt i lovforslaget for så vidt angår uddannelsesstøtte. Bemærkningen synes allerede at være indarbejdet i den forstand, at det allerede fremgår af forslaget § 14, stk. 1, at der også er mulighed for at yde uddannelsesstøtte i form af børnetillæg. De ydelser, som i henhold til nugældende regler udover børnetillæg forbeholdes uddannelsessøgende med børn f.eks. i form af særlige frirejser ud over almindelige frirejser, godstransport og mulighed for ekstra klip i forbindelse med fødsel eller adoption, er imidlertid bedre egnet til fastsættelse i bekendtgørelsesform på grund af reglernes detaljeringsgrad. Som det fremgår, er der således allerede fastsat regler, der særligt tager hensyn til uddannelsessøgende med børn. Det skal samtidig bemærkes, at samlevende uddannelsessøgende sidestilles med gifte uddannelsessøgende i den gældende bekendtgørelse om uddannelsesstøtte, hvilket forslaget ikke tilsigter at ændre.

Endvidere mener KIK, at man i forslaget § 12, som nu er § 14, bør angive, hvilke muligheder, man har, hvis man under uddannelsen udgår for klip, selv om selve udformningen af klippekortet er fastsat i den gældende bekendtgørelse om uddannelsesstøtte og altså hverken er reguleret af forslaget eller af den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte. Bemærkningen begrundes med, at der bør være mulighed for at få tildelt yderligere uddannelsesstøtte i form af flere klip, hvis man udgår, når man er næsten færdig med uddannelsen. Det skal i den forbindelse bemærkes, at alle uddannelsessøgende på videregående uddannelser i medfør af den gældende uddannelsesstøttebekendtgørelse hver ydes 82 klip, der svarer til uddannelsesstøtte i 82 måneder, som benævnes rammen, dog således at der til hver uddannelse ydes et antal klip, der svarer til uddannelsens normerede tid, der måles i måneder.

I uddannelsesstøttebekendtgørelsen er der samtidig opstillet en række muligheder for at få bevilget yderligere klip. I forbindelse med forsinkelser ydes der eksempelvis yderligere 12 klip, hvilket er muligt både i forhold til en bachelor- og en kandidatuddannelse. I øvrigt kan der ske en udvidelse af rammen på de 82 klip i det omfang uddannelsens normerede tid over-

stiger 60 måneder. Herudover kan en uddannelsessøgende som nævnt også kan få bevilget yderligere klip i tilfælde af fødsel eller adoption, således at moderen kan tildeles op til 12 yderligere klip, hvilket svarer til 12 måneders uddannelsesstøtte, mens faderen kan tildeles op til 6 klip yderligere. Endvidere kan en uddannelsessøgende få bevilget indtil 12 yderligere klip som tillæg til støttetiden, hvis den uddannelsessøgende er blevet forsinket i en uddannelse på grund af deltagelse i uddannelsesinstitutionens styrelse, studenterorganisationer, arbejde i relation til uddannelsesmæssige forhold eller arbejde vedrørende uddannelsessøgendes sociale forhold, eller som følge af den uddannelsessøgendes egen eller nærmeste families sygdom. Endelig kan der ydes flere klip end de 82, hvis den uddannelsessøgende på grund af sygdom eller andre særlige forhold, ikke har været i stand til at gennemføre uddannelsen og derfor har skiftet til en anden uddannelse.

Som det fremgår, er der således allerede fastsat et betydeligt antal regler om, hvorledes der kan ydes yderligere klip, såfremt der skulle vise sig behov herfor. At der trods alt ikke ydes uddannelsesstøtte i ubegrænset tid, begrundes i hensynet til studieaktivitet. Hensigten er, at man i forbindelse med modtagelse af uddannelsesstøtte også forventes at være studieaktiv, sådan at man inden for rimelig tid gennemfører sin uddannelse, selv om der altså som nævnt er mulighed for uddannelsesstøtte i forbindelse med betydelige forsinkelser i uddannelsen. Dette skal samtidig ses i lyset af, at uddannelsesstøtten er en skattefinansieret investering, hvor man derfor også med føje må forvente, at uddannelsesstøtte benyttes til at gennemgå en uddannelse med en vis effektivitet. At de nævnte bestemmelser ikke er angivet i forslaget skyldes, at hele udformningen af klippekortsystemet anses for bedst egnet til bekendtgørelsesregulering som følge af deltaljeringsgraden, idet lovforslaget først og fremmest tilsigter at fastsætte de overordnede regler for uddannelsesstøtten.

Herudover kræver KIK, at dækning af udgifter til bogindkøb og til transportudgifter genindføres i forslagens § 12. Det skal hertil bemærkes, at bemærkningen af lovtekniske årsager er blevet indarbejdet, idet det i forslagens § 14, stk. 2, som definerer begrebet ”særydelser”, nu er tilføjet, at disse også kan bestå af tilskud til dækning af bogudgifter og tilskud til udgifter til bus- og togkort. Indarbejdelsen er imidlertid ikke ensbetydende med, at der også fra tidspunktet for en eventuel ikrafttrædelse af forslaget dermed også kan blive ydet uddannelsesstøtte i form af de nævnte tilskud. Dette er nemlig et spørgsmål, der vil blive reguleret i forbindelse med en revision af uddannelsesstøttebekendtgørelsen.

KIK har som 4. punkt anført, at ”efter samråd” i forslagens § 12, stk. 2, som nu er § 14, stk. 3, bør erstattes af ”efter forhandling”, således at de uddannelsessøgendes organisationer kan forhandle med Naalakkersuisut om uddannelsesstøttens størrelse, herunder eksempelvis hvilke beløb, der skal ydes i stipendium. Forslagets § 14, stk. 3 vedrører fastsættelse af beløbene for de enkelte uddannelsesstøttetyper, hvor det blev foreslået, at disses størrelse fortsat suverænt skal bestemmes af Inatsisartut på finansloven og altså ikke af Naalakkersuisut. Denne bestemmelse er imidlertid efter krav fra Lovkontoret som anført i indledningen erstattet af en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter Naalakkersuisut i bekendtgørelsesform fastsætter de pågældende beløb. Benævnelsen ”samråd” i forslaget betyder først og fremmest, at Naalakkersuisut i form af den relevante ressortmyndighed gør det muligt for de uddannelsessøgendes organisationer at lade disse give udtryk for deres syn på beløbsspørgsmålet og de satser, der i den forbindelse ønskes fastsat. Samrådsmuligheden forrykker imidlertid ikke Naalakkersuisuts kompetence til at fastsætte satserne for uddannelsesstøtten. Eftersom forhandling ud fra en almindelig fortolkning af ordet synes at indikere en kompetencemæssig forskydning i for-

hold til begrebet ”samråd” er bemærkningen ikke blevet indarbejdet. Hertil kommer, at der er tale om lovbundne ydelser, der kræver bevillingsmæssig dækning.

Endelig finder KIK, at muligheden for optagelse af studielån bør omfatte alle uddannelsesstyper, hvilket i øvrigt er et spørgsmål, der heller ikke er reguleret i forslaget, idet der i det hele er tale om et område, som er reguleret af den gældende uddannelsesstøttebekendtgørelse. Det fremgår i den forbindelse af den gældende uddannelsesstøttebekendtgørelse, at studielån, som hovedregel er forbeholdt uddannelsessøgende på videregående uddannelser. Der er i den forbindelse tale om en bestemmelse, som er begrundet i en antagelse om, at navnlig videregående uddannelser kan medføre særlige udgifter, der kan foranledige behov for optagelse af studielån. Hertil kommer, at der også vil være tale om låneoptagelse, der finder sted forholdsvis sent i en persons uddannelsesforløb, modsat eksempelvis låneoptagelse på en studieforberedende uddannelse. Hvis det var muligt automatisk at optage lån på f.eks. en studieforberedende uddannelse, som efterfølges af låneoptagelse på en videregående uddannelse, vil den samlede uddannelsesgæld efter gennemførte studier alt andet lige udgøre en større belastning for den uddannelsessøgende i forhold til tilbagebetaling. Reglerne knytter sig herudover til det forhold, at studielån, der ydes til uddannelsessøgende under 18 år på grundlag af underskrevne gældsbreve ikke vil kunne kræves tilbagebetalt, idet personer under 18 år ikke kan forpligte sig økonomisk. Det skal dog samtidig tilføjes, at det i medfør af den gældende uddannelsesstøttebekendtgørelse er muligt at optage lån på grundlag af en studieforberedende uddannelse eller en erhvervsrettet grunduddannelse, hvis særlige forhold taler derfor. Denne mulighed forventes i øvrigt bibeholdt i forbindelse med en kommende revision af uddannelsesstøttebekendtgørelsen.

KANUKOKA oplyser i sit høringssvar, at man har videresendt forslaget til kommunerne og at der i den forbindelse er modtaget høringssvar fra 2 kommuner, hvoraf Qeqqata Kommunia ikke havde nogen bemærkninger eller indvendinger i forhold til forslaget.

Kommune Kujalleq har i sit høringssvar anført, at forslaget er en samling af flere gældende regler, ligesom der er en række administrative bestemmelser, der foreslås overført til forslaget, således at der gives Inatsisartut mere indflydelse i forhold til formuleringen af rammerne og mulighed for prioritering af uddannelsesområder med henblik på at sikre arbejdskraft, som samfundet har behov for. Kommunen anfører endvidere, at lovforslaget i det store hele virker sammenhængende.

Kommunen ønsker dog samtidig at fremhæve en problemstilling i relation til personer, der gennemgår uddannelsesforløb under Piareersarfik. Bemærkningen knytter sig til usikkerhed i forhold til, om der fortsat vil være mulighed for at yde uddannelsesstøtte til såkaldte Piareersarfik-elever, som det er tilfældet nu i medfør af den gældende uddannelsesstøttebekendtgørelse. Kommunen ønsker derfor den afklaring af regelgrundlaget for Piareersarfik-elever, som den gældende uddannelsesstøttebekendtgørelse har sikret, videreført. Det kan hertil oplyses, at uddannelsesforløb under Piareersarfik-regi i den gældende uddannelsesstøttebekendtgørelse er blevet kategoriseret som en studieforberedende uddannelse. Det skal endvidere bemærkes, at spørgsmålet om uddannelsesstøtte til Piareersarfik-elever fortsat vil blive reguleret i bekendtgørelsesform også i forbindelse med en kommende revision af den gældende uddannelsesstøttebekendtgørelse. Det er desuden blevet præciseret under bemærkningerne til forslagens § 6, at de enkelte uddannelsers indplacering i de forslagens § 6 nævnte grupper i sidste instans vil blive foretaget af Naalakkersuisut.

Endelig er der modtaget høringsvar fra Ilisimatusarfik, som konstaterer, at forslaget ikke synes at lægge op til en indtægtsregulering af uddannelsesstøtten, ligesom der spørges, om dette er hensigtsmæssigt i forhold til studierne gennemførelse, idet uddannelsessøgende ellers vil kunne modtage fuld uddannelsesstøtte selv med omfattende erhvervsarbejde. Det skal hertil bemærkes, at forslaget ikke berører spørgsmålet om indtægtsregulering af uddannelsesstøtten. Der vil i imidlertid være mulighed for at indtægtsregulere uddannelsesstøtten i bekendtgørelsesform, såfremt dette ønskes politisk.

Ilisimatusarfik har herudover noteret sig, at forslagets § 4, stk. 2, som nu er § 2, stk. 3, har bevaret en udformning, der efter sin ordlyd giver mulighed for at modtage uddannelsesstøtte, selv om man bestrider et arbejde, hvor man som en del af sine arbejdsforpligtelser arbejder på at gennemføre det studium, som man modtager uddannelsesstøtte til.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen er ny og har til hensigt at fastsætte anvendelsesområdet for Inatsisartutloven. Det fremgår i den sammenhæng, at der er tale om støtte, som ydes med henblik på at gennemføre en uddannelse, ligesom det herved fremgår, at det ikke herved samtidig forudsættes, at hjælpen nødvendigvis skal dække samtlige udgifter, som en uddannelsessøgende måtte have.

Til § 2

Bestemmelsen er delvis ny, idet visse regler allerede fremgår af den gældende landstingsforordning, mens andre fremgår af bestemmelser, der er fastsat administrativt.

Til stk. 1

Bestemmelsen opstiller en række betingelser, der som minimum skal være opfyldt for at komme i betragtning til uddannelsesstøtte og som den uddannelsessøgende skal være opmærksom på i forbindelse med ansøgninger om uddannelsesstøtte.

Til nr. 1

Bestemmelsens nr. 1 er en videreførelse af § 6 i den gældende landstingsforordning. For så vidt angår internationale overenskomster er det ikke tilstrækkeligt, at overenskomsten har virkning for Danmark, idet det afgørende er, om aftalen har virkning for Grønland.

Til nr. 2

Bestemmelsens nr. 2 er en sammenskrivning af den gældende landstingsforordnings § 2, stk. 1 og § 15, stk. 1 og § 24, stk. 1 i den gældende bekendtgørelse om uddannelsesstøtte. Der er tale om helt grundlæggende betingelser i relation til modtagelse af uddannelsesstøtte, idet den uddannelsessøgende altså skal have sikret sig optagelse på en støtteberettigende uddannelse og samtidig være studieaktiv på uddannelsen. Det foreslås samtidig, at der i selve loven indføres en udtrykkelig bestemmelse vedrørende studieaktivitet. En helt grundlæggende forudsætning for løbende at kunne modtage uddannelsesstøtte er, at uddannelsen følges på forsvarlig vis, herunder at man går til alle prøver og eksamener, afleverer opgaver, samt overholder eventuelle regler om mødepligt. Retsvirkningen af manglende iagttagelse af bestemmelser

omkring studieaktivitet kan resultere i standsning af uddannelsesstøtte, ligesom forholdet også efter omstændighederne kan aktualisere krav om tilbagebetaling af udbetalt uddannelsesstøtte, jf. forslaget § 23, stk. 2 og 3.

Til stk. 2

Stk. 2 er en delvis videreførelse af § 10 i den gældende landstingsforordning om består af en positiv underretningspligt får så vidt angår oplysninger af relevans for tildeling af uddannelsesstøtte. Denne oplysningspligt gælder både i forbindelse med ansøgning om uddannelsesstøtte og mens man modtager uddannelsesstøtte. Det kan dreje sig om oplysninger vedrørende modtagelse af anden offentlig støtte, der tilsigter at dække leveomkostningerne, tidligere afbrydelse af uddannelse, oplysninger om eksamens- og prøveresultater, længerevarende sygdom, manglende overholdelse af studieaktivitetskravet eller ændringer i forsørgelsespligten i relation til egne børn. Spørgsmålet om helbredsoplysninger skal imidlertid sammenholdes med kravet om, at oplysningerne skal være af relevans for modtagelse af uddannelsesstøtte. Sådanne oplysninger skal derfor alene fremsendes til brug for at understøtte en anmodning om en ydelse, som relaterer sig til den uddannelsessøgende helbred. Det kan eksempelvis være en ansøgning om yderligere støtte, fordi den uddannelsessøgende af helbredsårsager ikke er i stand til at gennemføre en uddannelse inden for den almindelige støtteperiode. Hvis der i en bekendtgørelse sker en regulering af f.eks. stipendiets størrelse afhængig af, om den uddannelsessøgende er ude- eller hjemmeboende, kan ændringer i denne status være omfattet af underretningspligten i § 2, stk. 2. Bestemmelsen kan ligeledes omfatte dokumentation af bopælsforhold eksempelvis i forhold til at opfylde tilknytningsbetingelserne.

Det skal herudover bemærkes, at en manglende iagttagelse af fastsat oplysningspligt kan aktualisere tilbagebetaling af udbetalt uddannelsesstøtte, jf. forslaget § 23, stk. 1.

Til stk. 3

Bestemmelsen er en delvis videreførelse af § 9 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte, der knæsetter princippet om, at der ikke ydes stipendium, hvis den uddannelsessøgende samtidig modtager anden offentlig støtte til dækning af leveomkostningerne. Bestemmelsen er imidlertid affattet, således at der umiddelbart synes at være tale om en skærpelse af den gældende bestemmelse. Skærpelsen består i, at den gældende bestemmelse er udformet som en såkaldt "kan-bestemmelse". Skærpelsen antages imidlertid ikke at få betydning i praksis, idet der i praksis ikke har været tilfælde, hvor der er blevet ydet stipendium samtidig med, at den uddannelsessøgende har modtaget anden offentlig støtte til dækning af leveomkostningerne. Det er således fortsat alene stipendium, som den uddannelsessøgende udelukkes fra at modtage i tilfælde af modtagelse af anden offentlig støtte til dækning af leveomkostningerne. En lærling, der modtager løn fra arbejdsgiveren vil efter omstændighederne altså fortsat have mulighed for at kunne modtage særydelser i form af eksempelvis frirejser eller børnetillæg, hvilket efter omstændighederne også vil kunne gælde for f.eks. en uddannelsessøgende på revalideringsydelse.

Bestemmelsen vil også kunne finde anvendelse i forhold til den situation, hvor de uddannelsessøgende modtager stipendium fra den danske stat, men altså samtidig kan modtage uddannelsesstøtte i form af f.eks. en årlig frirejse fra Grønlands Selvstyre.

Det skal samtidig bemærkes, at der skal være tale om offentlig ydelse til dækning af leveomkostningerne, hvorfor modtagelse af eksempelvis pension fra en pensionsordning, den uddannelsessøgende selv har indbetalt til, ikke i sig selv antages at udelukke stipendium.

Til stk. 4

Bestemmelsen er helt overvejende en gengivelse af § 15, stk. 3 i den gældende bekendtgørelse om uddannelsesstøtte. Bestemmelsen er en konsekvens af, at en erhvervsfaglig grunduddannelse er en vekseluddannelse, hvor der veksles mellem praktik og skoleophold. Derfor forudsætter uddannelsesstøtte, at der gennemføres et fuldt uddannelsesforløb. Det fremgår samtidig af bestemmelsen, at der ikke ydes uddannelsesstøtte, hvis ikke der ydes løn for det arbejde, der udføres i forbindelse med praktikforløbet, medmindre der er tale om skolepraktik. Det fremgår derudover af bestemmelsens 2. pkt., at de i 1. pkt. nævnte betingelser ikke gælder for de uddannelser i Danmark, der er omfattet af uddannelsesgaranti. Undtagelsen betyder, at den uddannelsessøgende ikke på forhånd skal kunne godtgøre at have skaffet sig skolepraktik, et lønnet lærested eller et skriftligt tilsagn om et lønnet lærested efter endt grundforløb, hvis den uddannelsessøgende er blevet optaget på en uddannelse i Danmark, der er omfattet af uddannelsesgaranti. Uddannelsesgarantien betyder, at alle, der gennemfører et grundforløb ved indgangen til en uddannelse, også har mulighed for at afslutte et hovedforløb inden for denne indgang. En uddannelsessøgende har således en garanti for at kunne gennemføre en af de uddannelser, der er i den indgang, som den uddannelsessøgende er begyndt på. Ved indgang forstås en beslægtet gruppe af uddannelser inden for hver branche, hvilket relaterer sig til den gruppering, der er inden for erhvervsskolerne i Danmark.

Til stk. 5

Bestemmelsen kan anvendes til at fastsætte regler om dispensation fra f.eks. betingelserne om studieaktivitet, hvilket kunne overvejes i forbindelse med sygdom, fødsel, adoption, dødsfald eller aktiviteter i en uddannelsesinstitutions styrelse, studerendes organisationer m.v. Derudover kan dispensationsadgangen benyttes til at fastsætte dispensationsregler for særlige grupper af uddannelsessøgende. Sidstnævnte kan eksempelvis omhandle uddannelsessøgende, der sideløbende med uddannelsen er eliteidrætsudøvere. Bemyndigelsen kan benyttes til at fastsætte regler om, at dispensation forudsætter status som eliteudøver efter indstilling herom fra f.eks. Elite Sport Greenland. Der kan samtidig fastsættes regler om, at godkendelse som eliteidrætsudøver forudsætter en aftale mellem den uddannelsessøgende, Elite Sport Greenland og ressortmyndigheden, hvori der fastsættes krav om indfrielse af et bestemt aktivitetsniveau for så vidt angår både idrætslige og uddannelsesmæssige målsætninger. Bemyndigelsen forudsættes således anvendt til at kunne fastsætte administrative regler, der svarer til bestemmelserne i den gældende bekendtgørelse om uddannelsesstøtte.

Til § 3

Bestemmelsen svarer helt overvejende til § 7 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte og omhandler den uddannelsessøgendes adgang til uddannelsesstøtte med henblik på gennemførelse af uddannelse, der foregår i Grønland. Den uddannelsessøgende skal i den forbindelse efter reglerne i folkeregisterlovgivningen kunne godtgøre, at vedkommende har fast bopæl i Grønland. Som konsekvens heraf vil retten til uddannelsesstøtte ophøre, såfremt den uddannelsessøgende ikke opretholder sin faste bopæl i Grønland.

Til stk. 2

Bestemmelsen er videreførelse af den dispensationsmulighed, der eksisterer i medfør af § 12 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte, hvorefter der kan dispenseres fra betingelsen om fast bopæl i Grønland som forudsætning for uddannelsesstøtte til en uddannelse i Grønland. Bestemmelsen har først og fremmest til hensigt at undgå situationer, hvor en

uddannelsessøgende, der reelt har fast bopæl i Grønland, men som ikke kan påvise det ved udskrift fra folkeregisteret, alligevel under ganske særlige forhold kan få mulighed for at godtgøre, at vedkommende rent faktisk har fast bopæl i Grønland. Bestemmelsen finder i praksis anvendelse i forhold til efterskoleelever, der opholder sig i Danmark.

Til § 4

Bestemmelsen er i al væsentlighed en videreførelse af 8 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte og fastsætter de såkaldte ”tilknytningskriterier”. Udover enkelte redaktionelle ændringer er der ikke tale om reelle ændringer i forhold til den gældende praksis på området.

Til stk. 1

Bestemmelse er helt overvejende en videreførelse af § 8, stk. 1 i den gældende landstingsforordning, dog således at det nu er præciseret i bestemmelsens nr. 1, at der skal være tale om 5 sammenhængende år, hvilket svarer til praksis for reglens anvendelse. Bestemmelsen betyder, at den uddannelsessøgende skal have fast bopæl i Grønland på det tidspunkt, hvor den pågældende ansøger om uddannelsesstøtte, ligesom den pågældende altså også skal kunne påvise, at vedkommende har haft det i en ubrudt periode af 5 år op til ansøgningstidspunktet. Ansøgningstidspunktet forstås i den forbindelse som det tidspunkt, hvor ansøgningen om uddannelsesstøtte er modtaget af den myndighed m.v., der administrerer reglerne om uddannelsesstøtte.

Spørgsmålet om fast bopæl dokumenteres ved udskrift fra folkeregisteret og såfremt det på ansøgningstidspunktet fremgår, at den uddannelsessøgende ikke har haft fast bopæl i Grønland i minimum 5 år forud herfor, opfylder den uddannelsessøgende ikke denne del af bestemmelserne om tilknytning. Derfor skal det i vurderes, om den uddannelsessøgende i stedet måtte opfylde bestemmelsens nr. 2, på grundlag af hvilken der kan ydes uddannelsesstøtte, selv om den uddannelsessøgende f.eks. slet ikke opholder sig i Grønland på ansøgningstidspunktet.

Som nævnt finder bestemmelsens nr. 2 alene anvendelse, hvis den uddannelsessøgende ikke opfylder bestemmelsens nr. 1.

Vurderingen i forhold til nr. 2 finder ligeledes sted efter oplysninger fra folkeregisteret på grundlag af en såkaldt historisk bopælsattest, af hvilken det fremgår i hvor lang tid, den uddannelsessøgende har haft fast bopæl i Grønland, ligesom eventuelle perioder med fast bopæl i Danmark ligeledes vil være angivet.

Derfor foreslås det, at betingelsen om, at den uddannelsessøgende højst må have haft bopæl uden for Grønland først gælder fra det tidspunkt, hvor den uddannelsessøgende er fyldt 18 år, hvorimod betingelsen om, at den uddannelsessøgende samtidig skal have haft fast bopæl i Grønland i mindst 10 år fastholdes uændret. Bestemmelsen bringes i anvendelse således, at de perioder, som den uddannelsessøgende har haft fast bopæl i Grønland lægges sammen, hvorefter summen af disse perioder tilsammen skal udgøre mindst 10 år. Dernæst sammentælles de perioder, hvor den uddannelsessøgende har været uden for Grønland efter det fyldte 18. leveår. Hvis det herefter konstateres, at den uddannelsessøgende har haft fast bopæl i Grønland i eksempelvis 18 år, men samtidig også har haft bopæl uden for Grønland efter det fyldte 18. år i mere end 3 år efter det fyldte 18. år, opfylder den pågældende ikke bestemmelsens nr.

2 og kan derfor som udgangspunkt ikke modtage uddannelsesstøtte til en uddannelse uden for Grønland.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse af § 8, stk. 2 i den gældende landstingsforordning. Det er imidlertid blevet præciseret, at bestemmelsens lempelsesregel alene finder anvendelse på 3-årsreglen i stk. 1, nr. 2, 2. pkt. Der er herved ikke hverken i praksis eller retligt tale om en ændring af den tilsvarende bestemmelse i den gældende landstingsforordnings § 8, stk. 2.

Bestemmelsen betyder, at såfremt det dokumenteres i ansøgningen om uddannelsesstøtte til en uddannelse uden for Grønland, at den uddannelsessøgende efter det fyldte 18. år har opholdt sig uden for Grønland på uddannelse, medregnes forløbet ikke som bopæl uden for Grønland i forhold til § 6, stk. 1, nr. 2, 2. pkt. Det samme vil gøre sig gældende, hvis der i ansøgningen er dokumentation for, at den uddannelsessøgende har været i en eller anden form af forsorg uden for Grønland, som er blevet betalt af grønlandske myndigheder.

Bestemmelsen kan bringes i anvendelse i forhold til en uddannelsessøgende, der er født i Grønland, men som flytter til Danmark med sine forældre som 1-årig. Det er i den sammenhæng uden betydning, om forældrene flytter til Danmark i uddannelsesøjemed, idet det fremgår af stk. 2, at lempelsesmuligheden alene finder anvendelse i forhold til den uddannelsessøgendes egne uddannelses- eller forsorgsforhold. Hvis den pågældende uddannelsessøgendes herefter som 6-årig flytter tilbage til Grønland og efterfølgende som 17-årig tager på efterskoleophold i Danmark og endelig kommer hjem og gennemfører en gymnasial uddannelse på 3 år, vil den pågældende opfylde tilknytningskriterierne i medfør af stk. 2, nr. 1, idet hans ene år på efterskole ikke vil blive betragtet som bopæl uden for Grønland, idet der er tale om et ophold, der udelukkende skyldes uddannelsesforhold. Dette skyldes, at den uddannelsessøgende i det nævnte eksempel samtidig opfylder betingelsen om, at have haft fast bopæl i Grønland i sammenlagt mere end 10 år, ligesom den pågældende ikke har haft bopæl uden for Grønland i mere end 3 år efter det fyldte 18. år, hvilket jo altså skyldes, at det ene år på efterskole ikke anses for ophold uden for Grønland i medfør af § 4, stk. 2. Som det fremgår, vil den uddannelsessøgende i sådanne tilfælde opfylde tilknytningskriteriet, selv om den pågældende ikke opfylder betingelsen i § 4, stk. 1, nr. 1, om at have fast bopæl i Grønland på ansøgningstidspunktet og 5 år umiddelbart forud herfor.

Til stk. 3

Bestemmelsen er en videreførelse af § 12 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Bestemmelsen har først og fremmest til hensigt at imødegå åbenbart urimelige afgørelser på grundlag af de almindelige regler om tilknytning, som disse fremgår af forslaget § 4, stk. 1. Bestemmelsen antages navnlig at finde anvendelse på konkrete situationer, hvor en uddannelsessøgende er tæt på at opfylde lovgivningens materielle regler, men lige netop ikke gør det, ligesom eksempelvis ophold uden for Grønland på grund af en ægtefælles uddannelse uden for Grønland kan spille en rolle. Som det fremgår, vil spørgsmålet om, hvor tæt den uddannelsessøgende er på at opfylde de almindelige betingelser om tilknytning, være central i vurderingen af, hvor vidt der er grundlag for dispensation, ligesom den uddannelsessøgende skal kunne godtgøre tilstedeværelsen af sådanne ganske særlige forhold, der taler for dispensation. En dispensationsansøgning vil således forudsætte, at den uddannelsessøgende vedlægger den nødvendige dokumentation samt en personlig ansøgning, hvori der gøres rede for de forhold,

der har medført den manglende opfyldelse af tilknytningsbetingelsen, hvilket f.eks. kan tilskrives, at den uddannelsessøgendes på grund af forældrenes, ægtefælles eller samlevers uddannelsesophold uden for Grønland eller disses udstationering, har opholdt sig uden for Grønland. Derudover kan der være tale om, at den uddannelsessøgende f.eks. kun har boet i Grønland i eksempelvis 4 år og 10 måneder på ansøgningstidspunktet, samtidig med, at den uddannelsessøgende har indgået grønlandsk ægteskab og stiftet familie i Grønland. Herudover kan tænkes den situation, at en uddannelsessøgende med familiemæssig tilknytning til Grønland har haft fast bopæl i Grønland i f.eks. 15 år, men samtidig har overskredet 3-årsreglen om bopæl uden for Grønland, jf. § 4, stk. 1, nr. 2. 2. pkt. med et år, således, at det vil være relevant at overveje dispensation. Herudover vil der kunne dispenseres i forhold til uddannelsessøgende, der på grund af et års efterskoleophold i Danmark lige netop ikke opfylder betingelsen i § 4, stk. 1, nr. 1 om fast bopæl i Grønland på ansøgningstidspunktet og 5 år umiddelbart forud herfor.

Det vil desuden næppe være relevant at overveje dispensation fra tilknytningsbetingelserne, hvis den uddannelsessøgende er langt fra at opfylde betingelserne i forslaget § 4, stk. 1.

Under alle omstændigheder forudsætter bestemmelsens anvendelse en konkret vurdering på grundlag af samtlige relevante forhold i sagen, hvilket kan omhandle tilknytningen til Grønland og hvor tæt den uddannelsessøgende er på at opfylde kravene i stk. 1.

Til § 5

Bestemmelsen er en delvis videreførelse af § 11 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Det fremgår af bestemmelsen, at Naalakkersuisut i bekendtgørelsesform kan supplere de betingelser, som loven opstiller i relation til de uddannelsessøgende, ligesom sådanne regler også kan indeholde undtagelser i forhold til bestemmelserne i § 2, stk. 1-2 og stk. 4.

Bemyndigelsen kan samtidig anvendes til at fastsætte regler om, under hvilke særlige omstændigheder der kan dispenseres fra kravet om dansk statsborgerskab, som f.eks. kan dreje sig om den uddannelsessøgendes særlige tilknytning til Grønland. Dispensation kan også vedrøre den tid, den uddannelsessøgende har haft fast bopæl i landet, ligesom særlige familiemæssige forhold kan inddrages.

Bemyndigelsesbestemmelsen indeholder i øvrigt en udtrykkelig høringspligt i forhold til de grønlandske uddannelsessøgendes organisationer, hvilket svarer til bestemmelsen i forslaget § 14, stk. 4.

Naalakkersuisut kan ligeledes fastsætte nærmere regler om eksempelvis studieaktivitet, sådan at det kan bestemmes, at man for at opfylde betingelsen om studieaktivitet f.eks. skal overholde de for den enkelte uddannelse gældende bestemmelser om mødepligt, aflevering af opgaver, deltagelse i undervisning eller prøver, eller at den uddannelsessøgende studieaktivitet måles ud fra den uddannelsessøgendes studiemæssige fremgang sammenholdt med uddannelsens normerede tid. Herved forstås spørgsmålet om, hvor fremskreden den uddannelsessøgende er i forhold til, hvor lang tid gennemførelsen af uddannelsen antages at tage. Derudover kan der fastsættes regler om, at den uddannelsessøgende skal opfylde visse betingelser omkring karaktergivning, beståelse af prøver eller skal have særlige uddannelsesmæssige kvali-

fikationer for at komme i betragtning til uddannelsesstøtte, ligesom det kan bestemmes, at den uddannelsessøgende skal have sikret sig skolepraktik eller en lønnet læreplads for så vidt angår erhvervsmæssige grunduddannelser, der ønskes gennemført i f.eks. Danmark. Der kan også fastsættes regler om, at det er en betingelse for modtagelse af uddannelsesstøtte, at den uddannelsessøgende ikke allerede har gennemført eller flere gange afbrudt uddannelse, der svarer til den, som ønskes støtte til. Det kan samtidig bestemmes, at det er den pågældende uddannelsesinstitution, der træffer afgørelse om studieaktiviteten.

Der vil endvidere kunne stilles krav vedrørende særlige karakterer, beståelse af bestemte fag eller kurser, erhvervserfaring, dokumentation af sprogkunderskaber eller særlige optagelsesprøver.

Til § 6

Bestemmelsen er en delvis videreførelse af § 2, stk. 1 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Bestemmelsen er en omformulering af § 2, stk. 1 i den gældende landstingsforordning og kategoriserer de 3 uddannelses typer, der bevilges uddannelsesstøtte til.

For så vidt angår begrebet ”uddannelser” forstås i den forbindelse en struktureret indlæringsproces, der forudsættes gennemført inden for et lands uddannelsessystem på universiteter, skoler eller lignende institutioner, og som typisk afsluttes med en offentlig godkendt eksamen, ligesom uddannelsen antages at bibringe den uddannelsessøgende formelle kvalifikationer. Ved en studieforberevende uddannelse forstås en boglig uddannelse, der forbereder til videregående uddannelser, herunder de såkaldte gymnasiale suppleringskurser. Ved erhvervsmæssig grunduddannelse forstås en vekseluddannelse, hvor der skiftes mellem praktik- og skoleophold af længere eller kortere varighed. Det er samtidig en forudsætning, at der er indgået en lærlingekontrakt eller en uddannelsesaftale med en virksomhed, medmindre ansøgeren er optaget på skolepraktik, jf. Inatsisartutlov om erhvervsuddannelser og kurser på erhvervsuddannelsesområdet. Endelig er videregående uddannelser en betegnelse for de uddannelser, man kan søge om optagelse på efter en studieforberevende uddannelse. Videregående uddannelser typisk opdeles i kortere, mellemlange og lange videregående uddannelser. For så vidt angår de enkelte uddannelsers indplacering i de nævnte grupper vil dette i sidste instans foretages af Naalakkersuisut.

Det kan sluttes modsætningsvis af bestemmelsen, at der ikke kan ydes uddannelsesstøtte til eksempelvis efter- og videreuddannelser, som typisk sker på baggrund af en allerede gennemført uddannelse, hvorfor sådanne opkvalificeringsforløb i det hele falder uden for reglerne om uddannelsesstøtte. Tilsvarende gælder for Ph.d.-uddannelser, som i øvrigt som hovedregel er lønnede, eller som kan finansieres gennem fonde og legater. En uddannelse skal, udover at være omfattet af en af de 3 nævnte uddannelseskategorier, samtidig anses for støtteberettigede i henhold til bestemmelserne om støtteberettigelse af uddannelser. Kravet om at være omfattet af en af de 3 kategorier gælder imidlertid ikke, såfremt det konkret fremgår af særlovgivning, at der ydes uddannelsesstøtte til en uddannelse, der altså ikke nødvendigvis omfattes af en af de 3 kategorier.

Til § 7

Bestemmelsens stk. 1 er en delvis videreførelse af § 1, stk. 1 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte og § 16 i den gældende uddannelsesstøttebekendtgørelse og retter sig alene mod uddannelser i Grønland.

Det er at fremhæve, at godkendelsen alene vedrører spørgsmålet om støtteberettigelse. Herved forstås, om en uddannelsessøgende kan modtage uddannelsesstøtte på grundlag af uddannelsen. Godkendelsen vedrører således ikke spørgsmålet om en formel godkendelse af uddannelsen ud fra eksempelvis nogle kvalitative vurderinger af uddannelsens beskaffenhed, således at Selvstyret dermed indestår for uddannelsens kvalitet, ligesom godkendelsen heller ikke relaterer sig til, hvor vidt der f.eks. ydes støtte til den uddannelsesinstitution, der udbyder uddannelsen.

Bestemmelsen kan i princippet også anvendes i forhold til godkendelse af uddannelser, der foregår som såkaldt fjernundervisning.

Til stk. 1

Bestemmelsen er udtryk for det grundlæggende princip, at en uddannelse for at være støtteberettigende, skal være godkendt af Naalakkersuisut, hvilket i praksis vil være den relevante ressortmyndighed, under hvis kompetence den pågældende uddannelse henhører.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter nogle minimumsforudsætninger, som alle skal være opfyldt, for at den pågældende uddannelse kan komme i betragtning som støtteberettigende. Bestemmelsen er således ikke ensbetydende med, at opfyldelse af alle de i stk. 2 nævnte betingelser automatisk medfører godkendelse, idet godkendelse sker på grundlag af en konkret vurdering.

Bestemmelsens nr. 1 relaterer sig til, at der skal være tale om en egentlig uddannelse og ikke eksempelvis et kortere kursusforløb. Bestemmelsens nr. 2 udgør et af grundelementerne i reglerne om uddannelsesstøtte, som altså består i at udvikle viden og arbejdskraft, der modsvarer det grønlandske samfunds behov og som kan understøtte udviklingen mod et selv bærende samfund. Som konsekvens heraf foreslås det, at godkendelse som støtteberettigende uddannelse forudsætter, at der skal være tale om en uddannelse, der bibringer de uddannelsessøgende kompetencer, som kvalificerer til det grønlandske arbejdsmarked. Afgørelsen heraf sker ved en konkret vurdering, sådan at karakteren af den omhandlede uddannelse sammenholdes med muligheden for fuldtidsbeskæftigelse på det grønlandske arbejdsmarked. Konkret vil spørgsmålet om behovet for en uddannelse blive afgjort ved at rette henvendelse til arbejdsmarkedets organisationer eller andre aktører med særlig sagkundskab inden for arbejdsmarkedet. Henvisningen til forslaget § 6 om en undtagelse fra bestemmelsen for så vidt angår studieforberedende uddannelser skyldes, at disse ikke antages at kvalificere til bestemte erhverv, men i stedet forbereder den uddannelsessøgende til at læse videre. Bestemmelsens nr. 3 opererer med en forudsætning om, at uddannelser, der udbydes i Selvstyreregi, har tilfredsstillende rammer for uddannelsernes gennemførelse. Hvis det derimod drejer sig om uddannelser uden for selvstyret, skal der ske en dokumentation af de forhold, som uddannelsen udbydes under. Spørgsmålet knytter sig således navnlig til hensynet om at kunne vurderes uddannelsernes kvalitet, hvilket sker ved at sammenholde uddannelsesinstitutionen med, hvad der gælder for uddannelsesinstitutioner inden for Selvstyret.

Til stk. 3

Bestemmelsen svarer til § 16, stk. 2 i uddannelsesstøttebekendtgørelsen, hvorimod der er tale om en nyskabelse i lovgivningssammenhæng.

Bestemmelse retter sig mod den i stk. 1 nævnte godkendelse og opstiller nogle kriterier, der skal lægges til grund for godkendelsesspørgsmålet. Det uddannelsespolitiske kriterium knytter sig først og fremmest til nogle overvejelser om, hvilke uddannelser, som der politisk ønskes prioriteret, hvorimod det arbejdsmarkedsmæssige aspekt vedrører spørgsmålet om det grønlandske arbejdsmarkeds behov for personer med den pågældende uddannelse. Endelig relaterer det økonomiske kriterium sig til nogle overvejelser vedrørende ressourceforbrug sammenholdt med, hvad det grønlandske samfund kan forvente af få af udbytte gennem den pågældende uddannelse. Det kan samtidig inddrages som et kriterium, om der allerede forligger muligheder for at gennemføres en tilsvarende uddannelse i Grønland, der allerede er godkendt som støtteberettigende.

Som det fremgår af bestemmelsens sidste pkt. hjemles der adgang til at benytte sig af ekstern viden omkring vurderingen af uddannelsens kvalitet, såfremt der måtte være behov herfor. Der er i den forbindelse ikke et krav, at sådan ekstern viden skal inddrages, ligesom Naalakkersuisut ikke nødvendigvis forpligtes af en eventuel anbefaling fra institution, der som led i sin virksomhed kvalitetssikrer forskellige uddannelsestyper.

Til stk. 4

Bestemmelsen henvender sig til forvaltningen, som pålægges at offentliggøre de uddannelser i Grønland, som er støtteberettigende i forhold til uddannelsesstøtte.

Til § 8

Bestemmelsen er en delvis videreførelse af § 1, stk. 2 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte, men er nu affattet som en gengivelse af § 17 i den gældende uddannelsesstøttebekendtgørelse. På baggrund af bestemmelsens centrale betydning i forhold til uddannelsesindsatsen foreslås det, at kriterierne for støtteberettigelse af uddannelse uden for Grønland bør reguleres af Inatsisartut i medfør af denne bestemmelse og altså ikke administrativt.

Bestemmelsen regulerer både støtteberettigelse af uddannelse i Danmark og uddannelser i det øvrige udland, hvilket vil side uden for Grønland og Danmark. Bestemmelsen kan i princippet også anvendes i forhold til godkendelse af uddannelser, der foregår som såkaldt fjernundervisning, ligesom der i medfør af § 9, stk. 3, kan fastsættes særlige krav til støtteberettigelse af uddannelser, der afvikles som fjernundervisning.

Til stk. 1

Bestemmelsen består helt overvejende af en gengivelse af § 17, stk. 1 i den gældende uddannelsesstøttebekendtgørelse

Bestemmelsens 1. pkt. skal ses i sammenhæng med, at Undervisningsministeriet i Danmark gennem Styrelsen for Uddannelsesstøtte godkender en række uddannelser, som staten således yder uddannelsesstøtte til. De samme uddannelser er som udgangspunkt godkendt af Grønlands Selvstyre som støtteberettigende med visse undtagelser. Undtagelserne hjemles ved bestemmelsens 2. pkt. Den tilsvarende administrativt fastsatte bestemmelse benyttes ud fra den begrundelse, at der er tale om uddannelser, som ikke vurderes at kunne give beskæftigelse i Grønland. Som det fremgår af bestemmelsen, kan beslutningen om, at uddannelserne ikke

skal være støtteberettigende også hvile på andre overvejelser, herunder hvis det ud fra uddannelsespolitiske bevægegrunde vurderes, at man i stedet ønsker at satses på andre uddannelses typer, end den omhandlede.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår, at Naalakkersuisut, hvilket i praksis vil sige ressortmyndigheden, uanset, at Undervisningsministeriet har godkendt uddannelsen som støtteberettigende, kan modificere godkendelsen i den forstand, at Naalakkersuisut kan bestemme, at Undervisningsministeriets godkendelse alene medfører delvis uddannelsesstøtte. Herved forstås, at det den uddannelsessøgende eksempelvis ikke vil være berettiget til studielån eller visse særydelser, ligesom det i forhold til betalingsuddannelser kan betyde, at den uddannelsessøgende selv skal betale for f.eks. studieafgiften. Bestemmelsen betyder, at Undervisningsministeriets godkendelse altså ikke nødvendigvis slår i gennem med fuld styrke i forhold til grønlandsk uddannelsesstøtte.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte, men er en gengivelse af § 17, stk. 2 i uddannelsesstøttebekendtgørelsen.

Bestemmelsens vedrører spørgsmålet om støtteberettigelse af uddannelser uden for Grønland, hvilket vil sige uddannelser, der enten foregår i Danmark eller i det øvrige udland. For så vidt angår uddannelser i Danmark, vil bestemmelsen vedrøre uddannelser, der ikke er godkendt som støtteberettigende af Undervisningsministeriet., jf. stk. 1, 1. pkt. Samtidig kan bestemmelsen benyttes til at godkende uddannelser uden for Grønland og Danmark som støtteberettigende. Naalakkersuisut kan således godkende uddannelser i Danmark, som ikke er godkendt af Undervisningsministeriet i Danmark som støtteberettigende og uddannelser uden for Danmark og Grønland, hvis der er tale om uddannelser, der indfrier de i nr. 1-4 nævnte betingelser, som alle skal være til stede, førend der kan ske godkendelse. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der er tale om en såkaldt "kan-bestemmelse", således at opfyldelse af alle 4 betingelser ikke automatisk medfører godkendelse af den pågældende uddannelse som støtteberettigende, idet dette sker efter en konkret vurdering, jf. nærmere forslaget § 8, stk. 4.

Bestemmelsens nr. 1 vedrørende krav til uddannelsens varighed relaterer sig til, at der skal være tale om en egentlig uddannelse og altså ikke kursusvirksomhed, hvilket også delvis er tilfældet for så vidt angår bestemmelsens nr. 2 omkring det forhold, at uddannelsen skal være tilrettelagt som fuldtidsundervisning. Dette skal samtidig ses i lyset af, at fuldtidsundervisningen alt andet lige resulterer i både et formelt og egentlig kompetenceløft, ligesom det næppe taler for at yde uddannelsesstøtte, hvis den uddannelsessøgende har mulighed for at understøtte sig selv gennem arbejde. For så vidt angår bestemmelsens nr. 3 henvises til det ovenfor under § 7, stk. 2, nr. 2 anførte, ligesom der henvises til bemærkningerne til § 7, stk. 2, nr. 3 vedrørende bestemmelsens nr. 4 omkring det forhold, at der stilles nogle krav til den uddannelsesinstitution, der udbyder uddannelsen.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastlægger nogle hensyn, som Naalakkersuisut skal inddrage i forbindelse med godkendelse af uddannelser uden for Grønland. Bestemmelsen svarer i det hele til forslaget § 7, stk. 3, dog således at denne bestemmelse omhandler spørgsmålet om godkendelse af uddannelser i Danmark og uddannelser uden for Grønland og Danmark. Herudover fastsætter bestemmelsen nogle krav til Naalakkersuisuts afgørelse om, at en uddannelse i Danmark, som

Undervisningsministeriet har godkendt som støtteberettigende, alligevel ikke skal være støtteberettigende. De samme kriterier skal lægges til grund i forhold til Naalakkersuisuts vurdering af, om uddannelser uden for Danmark og Grønland skal være støtteberettigende.

Med hensyn til de økonomiske og arbejdsmarkedsmæssige kriterier vil dette betyde, at en eksempelvis en betalingsuddannelse næppe vil kunne blive godkendt, såfremt der allerede er en tilsvarende vederlagsfri uddannelse, herunder en gratis uddannelse, der i store træk svarer til den førnævnte betalingsuddannelse. I forhold til spørgsmålet om arbejdsmarkedsmæssige kriterier vil disse navnlig omhandle spørgsmålet om det grønlandske arbejdsmarkeds efterspørgsel efter arbejdskraft med den pågældende uddannelse. Godkendelse af eksempelvis en juridisk uddannelse i USA eller England vil i den forbindelse næppe være i overensstemmelse med de omtalte kriterium, idet en sådan uddannelse ikke vil være umiddelbart anvendelig på det grønlandske arbejdsmarked som følge af karakteren af det grønlandske retssystem.

Endvidere fremgår af bestemmelsen, at Naalakkersuisut kan benytte sig af ekstern viden i forhold til afgørelse af spørgsmålet om støtteberettigelse. Det kan i den forbindelse oplyses, at ressortmyndigheden ved flere lejligheder har rettet henvendelse til Det Danske Evalueringsinstitut (EVA), som er et selvstændigt statsligt evalueringsinstitut under Undervisningsministeriet, med henblik på at høre, om man havde evalueret visse uddannelser i Danmark.

Endelig er det fundet hensigtsmæssigt at indsætte en udtrykkelig hjemmel til at inddrage spørgsmålet om, hvor vidt der allerede findes en tilsvarende støtteberettigende uddannelse. Bestemmelsen relaterer sig ikke til geografiske kriterier, jf. princippet om det frie geografiske uddannelsesvalg. Det er således ikke tilstrækkeligt at henvise til, at den samme uddannelse kan tages i Grønland. Bestemmelsen kan tænkes at blive anvendt i forhold til områder, hvor det kunne synes meningsløst at godkende en uddannelse som støtteberettigende, når der eksisterer en mere eller mindre identisk uddannelse, uanset hvor denne støtteberettigende uddannelse udbydes. Bestemmelsen kan navnlig anvendes i forhold til betalingsuddannelser, hvis der allerede foreligger en uddannelse med et lignende indhold, som kan tages gratis. Det vil i den forbindelse ikke kunne påberåbes om støttebegrundende årsag, at den uddannelsessøgende ikke kan optages på en lignende støtteberettigende uddannelse på grund af manglende opfyldelse af optagelseskrav.

Til stk. 5

Bestemmelsen svarer til § 17, stk. 4 i den gældende bekendtgørelse om uddannelsesstøtte og stiller krav om offentliggørelse af de uddannelser, som ikke godkendes som støtteberettigende, uanset de er blevet godkendt som støtteberettigende af Undervisningsministeriet. På baggrund af den tilsvarende administrativt fastsatte bestemmelse er der offentliggjort en såkaldt negativliste. Samtidig skal der ske offentliggørelse af de uddannelser, som Naalakkersuisut har godkendt i medfør af forslaget § 8, stk. 2.

Til § 9

Bestemmelsen er en delvis gengivelse af § 18 i den gældende uddannelsesstøttebekendtgørelse og supplerer forslaget § 7 og 8.

Til stk. 1

Tidsbegrænsningen begrundes i, at grundlaget for godkendelsen til stadighed skal være til stede, hvorfor der altså herved skabes mulighed for fortløbende at påse, at forudsætningerne

for en godkendelse stadig foreligger, herunder behovet for den pågældende uddannelse ud fra den samfundsmæssige udvikling.

Til stk. 2

Bestemmelsen svarer i sin helhed til uddannelsesstøttebekendtgørelsens § 18, stk. 2.

Det foreslås, at Naalakkersuisut af egen drift godkender uddannelser, som er etableret og drives af Grønlands Selvstyre, sådan at godkendelse af disse uddannelser ikke forudsætter indgivelse af en formel ansøgning om godkendelse som støtteberettigende. Bestemmelsen er begrundet i, at der er tale om uddannelser, der foregår i Selvstyrets eget regi, hvorfor et krav om fremsendelse af en ansøgning må anses for formalistisk, idet der i princippet vil være tale om, at Selvstyret fremsender en ansøgning til Selvstyret selv. For så vidt angår uddannelser uden for Selvstyret fremgår det af bestemmelsens 2. pkt., at godkendelse som støtteberettigende i disse tilfælde skal ske efter ansøgning herom. Naalakkersuisut har i for hold til disse uddannelser ikke samme mulighed for at vurdere karakteren af uddannelserne, hvilket navnlig skyldes, at der er tale om uddannelser, der udbydes af institutioner, der befinder sig uden for Selvstyrets almindelige instruktionsbeføjelse. Den i bestemmelsen angivne frist begrundes med, at der skal være rimelig tid til at vurdere den nærmere karakter af pågældende, herunder i forhold til spørgsmålet om, hvilke kompetencer uddannelsen fører til.

Til stk. 3

Bestemmelsen foreslås indsat med henblik på at sikre, at en godkendelse kan forlænges, ligesom bestemmelsen opererer med en frist, der skal sikre en tilstrækkelig sagsbehandlingstid, som svarer til fristen i stk. 2. Den nye godkendelse sker i princippet uafhængigt af den godkendelse, der søges forlænget, hvorfor der i medfør af stk. 4 vil kunne stilles andre betingelser og vilkår end de oprindelige.

Til stk. 4

Bestemmelsen svarer i det hele til § 18, stk. 3 i uddannelsesstøttebekendtgørelsen. Det foreslås i medfør af bestemmelsen, at der skal være mulighed for at opstille betingelse i forbindelse med en godkendelse, hvilket eksempelvis kan dreje sig om, at den uddannelsesinstitution, der udbyder uddannelsen, forpligtes til regelmæssigt at indsende oplysninger om uddannelsens gennemførelse, ligesom der kan stilles krav om, at uddannelsen skal foregå på bestemte vilkår, hvilket kan omhandle holdstørrelse, længde af uddannelsen, timetal, m.v. Derudover hjemler bestemmelsen mulighed for at bestemme, at godkendelsen som støtteberettigende alene skal betyde, at der ydes bestemte former for uddannelsesstøtte som eksempelvis frirejser, men altså ikke stipendium. Kravet om administration af reglerne om uddannelsesstøtte skal ses i sammenhæng med, at behandlingen af ansøgninger om uddannelsesstøtte oftest forudsætter et samarbejde med den uddannelsesinstitution, som udbyder den pågældende uddannelse.

Til § 10

Bestemmelsen svarer til § 18, stk. 4 i den gældende uddannelsesstøttebekendtgørelse. På grund af bestemmelsens mulige indgribende virkning foreslås det, at indholdet af bestemmelsen fremover reguleres lovgivningsmæssigt og ikke administrativt.

Bestemmelsen hjemler adgang til at tilbagekalde en godkendelse som støtteberettigende uddannelse, hvorved forstås, at den periode, som godkendelsen skulle vare, afbrydes. Der er med andre ord tale om et tiltag, der iværksættes inden udløb af godkendelsesperioden.

Det kan endvidere blive aktuelt at tilbageføre allerede forbrugte klip til uddannelsessøgende på en videregående uddannelse, hvis godkendelse tilbagekaldes.

Bestemmelsens nr. 1 vedrører f.eks. den situation, hvor de forhold, der blev lagt til grund for godkendelsen, ikke længere er til stede, hvilket kan dreje sig om kvalitetsmæssige problemstillinger, ændringer i samfundets efterspørgsel efter den pågældende uddannelse, eller hvis uddannelsesinstitutionen på anden vis ikke længere er i stand til at honorere de krav, der stilles til godkendelse af uddannelsen som støtteberettigende. Nr. 2 sigter navnlig til spørgsmålet om efterspørgsel af uddannelsen, ligesom økonomiske forhold også kan inddrages. Herudover følger det af bestemmelsens nr. 3, at tilbagekaldelse af godkendelse også kan aktualiseres, hvis uddannelsesinstitutionen ikke er i stand til at forvalte administrationen af uddannelsesstøtten. Denne bestemmelse sigter navnlig til uddannelsesinstitutioner, der som led i godkendelsen som støtteberettigende også har fået overdraget en del af administrationen heraf i forhold til de uddannelsessøgende, der er optaget på uddannelsen.

Stk. 2

I forhold til spørgsmålet om mulighed for at benytte ekstern viden i forbindelse med at vurdere grundlaget for en eventuel tilbagekaldelse af en godkendelse som støtteberettigende skal der for så vidt angår karakteren af de i bestemmelsen nævnte institutioner henvises til forslaget § 7, stk. 3 og § 8, stk. 4.

Til § 11

Bestemmelsen er ny og har til hensigt at bemyndige Naalakkervisut til at kunne regulere tilgangen til bestemte uddannelser ud fra nogle objektive kriterier. Bestemmelsen har først og fremmest til hensigt at begrænse tilgangen til bestemte uddannelser ud fra arbejdsmarkeds og økonomiske overvejelser. Herudover kan bestemmelsen finde anvendelse i forhold til særligt udgiftskrævende uddannelser. Bestemmelsen kan bringes i anvendelse i forhold til uddannelser i og uden for Grønland.

Til stk. 1

Bestemmelsen er en sammenskrivning af § 15, stk. 4 og 5 i den gældende bekendtgørelse om uddannelsesstøtte.

Bestemmelsen har alene betydning i forhold til uddannelser, der opfylder de almindelige betingelser for støtteberettigelse. Bestemmelsen kan samtidig medføre, at der alligevel ikke kan ydes uddannelsesstøtte på grund af kvotemæssige begrænsninger, selv om en uddannelsessøgende altså har kvalificeret sig til uddannelsesstøtte ud fra de almindelige betingelser. Herudover hjemler bestemmelsen også adgang til, at Naalakkervisut kan fastsætte kriterier for udvælgelse af bedst egnede i relation til den pågældende uddannelse blandt de uddannelsessøgende, der i øvrigt opfylder støttebetingelserne. Betingelserne og prioriteringskriterierne skal i den forbindelse begrundes objektivt og have en saglig tilknytning i relation til de pågældende uddannelser. I praksis er der fastsat kvoter i forhold til uddannelsesstøtte til alkologuddannelsen og til uddannelsen som erhvervspilot. Prioriteringen kan ligeledes ske på grundlag af særlige optagelsesprøver, ligesom der kan stilles krav om egenbetaling, herunder eksempelvis i

form af særlige låneordninger. Egenbetaling i form af særlige låneordninger vil først og fremmest komme på tale i forhold til særligt udgiftskrævende betalingsuddannelser, hvor egenfinansieringen kan ske ved optagelse af særlige lån. Dette er for nærværende tilfældet for så vidt angår uddannelsen til erhvervspilot.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter en pligt til at offentliggøre de betingelser, særlige vilkår, størrelse på kvoter og prioriteringskriterier, som måtte være fastsat i forhold til uddannelser, som er omfattet af bestemmelsen.

Til § 12

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte, og består i al væsentlighed af en sammenskrivning af §§ 22 og 23 i den gældende uddannelsesstøttebekendtgørelse.

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer muligheden for at yde uddannelsesstøtte til trods for, at der er tale om uddannelser, der ikke er støtteberettigende. Det skal i den sammenhæng fremhæves, at de pågældende uddannelser i det i tilfælde, der i medfør af bestemmelsen ydes uddannelsesstøtte til uddannelserne, i princippet fortsat ikke vil ændre status. Det anførte vil dog reelt blive delvist modificeret af den såkaldte lighedsgrundsætning, hvorefter en uddannelsessøgende under lignende omstændigheder, som tidligere har udløst uddannelsesstøtte til en konkret uddannelse, vil kunne støtte ret på den tidligere afgørelse om at yde uddannelsesstøtte. Det skal herudover bemærkes, at uddannelser, der i medfør af bestemmelsen ydes støtte til, senere kan ændre status, hvis der i medfør af §§ 7 og 8 træffes afgørelse om godkendelse som generelt støtteberettigende.

Som det fremgår af bestemmelsen forudsætter dens anvendelse, at der skal foreligge helt særlige omstændigheder, som grundlag for en afgørelse om at yde uddannelsesstøtte til en uddannelse, der ikke er støtteberettigende. Der kan alene ydes uddannelsesstøtte på grundlag af bestemmelsen, hvis samtlige de bestemmelsens nr. 1-3 nævnte betingelser er opfyldt. De angivne kriterier svarer i øvrigt omtrent til de dem, der lægges til grund for en generel støtteberettigelse af uddannelser, jf. forslaget §§ 7 og 8. Et centralt kriterium er således arbejdsmarkedets efterspørgsel efter den pågældende uddannelse.

Bestemmelsens stk. 1, nr. 2 kan relaterer sig til den situation, at der ikke findes en tilsvarende eller lignende støtteberettigende uddannelse og ikke det forhold, at den uddannelsessøgende f.eks. på grund af utilstrækkelige karakterer ikke kan optages på en tilsvarende støtteberettigende uddannelse. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 8, stk. 4, 2. pkt.

Bestemmelsens stk. 1, nr. 3 relaterer sig til, at den uddannelse, der ønskes støtte til, også i forhold til varighed og struktur skal leve op til de krav, der gælder for generelt støtteberettigende uddannelser.

Til stk. 2

Der foreslås indsat en dispensationsmulighed i relation til kriteriet om, at uddannelsesstøtte til en uddannelse, der ikke er støtteberettigende, forudsætter, at Grønland har behov for arbejdskraft med den pågældende uddannelse. Den foreslåede dispensationsmulighed skal sammen-

holdes med det forhold, at bestemmelsen om Grønlands behov for arbejdskraft med den pågældende uddannelse, normalt fortolkes derhen, at uddannelsen skal kunne føre til fuldtidsbeskæftigelse. I erkendelse af, at der endnu ikke er et sådan marked i Grønland for personer med uddannelser inden for kunst, musik og anden kulturel virksomhed, foreslås det at indsætte en udtrykkelig dispensationsmulighed i forhold til disse grupper af uddannelsessøgende, idet det vurderes, at samfundet har brug for personerne med sådanne kvalifikationer uanset det forhold, at kompetencerne muligvis endnu ikke umiddelbart kan medføre fuldtidsbeskæftigelse. Målgruppen består af personer, der i praksis er beskæftiget inden for de nævnte områder. Det kan omhandle en person, der eksempelvis længe har beskæftiget sig med skuespilkunst og som søger ind på en skuespilleruddannelse. I disse tilfælde vil der kunne dispenseres, selv om det grønlandske arbejdsmarked i øjeblikket næppe vil kunne aftage den pågældende som fuldtidsbeskæftiget.

Bestemmelsens 2. led begrundes i hensynet til, at visse persongrupper kan have svært ved at klare et fuldtidsstudium ud fra helbredsmæssige årsager. Den, der ønsker at påberåbe sig bestemmelsen, skal således kunne godtgøre tilstedeværelsen af sådanne personlige forhold, der kan begrunde dispensation fra kravet om, at uddannelsen skal være tilrettelagt som et fuldtidsstudium.

Til § 13

Bestemmelsen er i al væsentlighed en videreførelse af § 3 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med, at lærlinge på erhvervsfaglige grunduddannelser nu modtager løn under hele uddannelsen fra arbejdsgiveren. Bestemmelsen vedrører således ikke uddannelsesstøtte til lærlingen (den uddannelsessøgende). Uddannelsesstøtte, der ydes direkte til lærlingen, hvis der er tale om skolepraktik, ydes på grundlag af § 6.

At der er tale om en "kan-bestemmelse" beror navnlig på, at praktikstedet skal være godkendt i henhold til Inatsisartutlov om erhvervsuddannelser og kurser på erhvervsuddannelsesområdet.

At tilskuddet ydes til lønudgifter, betyder, at det er en betingelse for udbetaling af tilskud, at arbejdsgiveren betaler løn til sin lærling.

I praksis udbetales tilskud ved at uddannelsesstøtteforvaltningen registrerer, at lærlingen er optaget på uddannelsen, hvorved også praktikstedet registreres, således at udbetalingen sker automatisk på grundlag af månedlige bekræftelseslister, hvorved det dokumenteres, at lærlingen stadig er ansat. Udbetalingen sker således uden ansøgning fra arbejdsgiveren.

Bestemmelsens nr. 1 vedrører lærlinge, der er omfattet af grønlandsk lovgivning om erhvervsuddannelser og kurser på erhvervsuddannelsesområdet. Bestemmelsen omhandler den situation, hvor lærlingens uddannelse reguleres af grønlandske regler.

Bestemmelsens nr. 2 omhandler den situation, hvor uddannelsen ikke afvikles i henhold til grønlandske regler, men hvor praktikopholdet foregår i Grønland. Det kan eksempelvis dreje sig om frisøruddannelsen, som ikke udbydes i Grønland og derfor reguleres af danske regler og altså ikke af lovgivningen om erhvervsuddannelser og kurser på erhvervsuddannelsesområdet.

Til § 14

Bestemmelsen er i al væsentlighed en videreførelse af § 4, stk. 1 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte. Det skal samtidig bemærkes, at uddannelsesstøtte i form af garantier for lån eller kreditter optaget i pengeinstitutter er udgået, hvilket skyldes, at der ikke længere ydes studielån i form af sådanne garantier.

Til stk. 1

I bestemmelsens 1. pkt. præciseres det, at det er de i bestemmelsen angivne støtteformer, som bevilling af uddannelsesstøtte konkret kan udmøntes i. Som det fremgår, består uddannelsesstøtte af samtlige de i bestemmelsen nævnte støtteformer, således at både f.eks. stipendium og særydelser er uddannelsesstøtte. Ved stipendium forstås det beløb, som den uddannelsessøgende ydes som støtte til dækning af leveomkostningerne. Når bestemmelsen sammenholdes med stk. 4, vil Naalakkersuisut kunne fastsætte regler om, hvilke støtteformer, der konkret skal anvendes i forhold til forskellige uddannelsesstyper. Der er herved tale om en videreførelse af den gældende praksis i relation til sammenspillet mellem lovgivning og administrativ regulering. I bestemmelsens 2. pkt. fremhæves det for så vidt angår videregående uddannelser, at uddannelsesstøtten i forhold til disse er baseret på det såkaldte klippekortsystem, som altså betragtes som et begrænset system. Dette relaterer sig til, at der ydes den uddannelsessøgende et antal klip, således at hvert klip svarer til en måneds uddannelsesstøtte. Det kan eksempelvis nævnes, at et klippekort under den nuværende ordning er udstyret med 82 klip, som også kaldes ”rammen”.

Spørgsmålet om ordningens tidsbegrænsning relaterer sig til det forhold, at, der ikke længere kan ydes uddannelsesstøtte, når der ikke længere er flere klip tilbage i rammen.

Til stk. 2

Bestemmelsens stk. 2 indeholder en definition af begrebet ”særydelse”, hvorimod spørgsmålet om, hvilke særydelser, der kan ydes, som nu foreslås reguleret i bekendtgørelsesform i medfør af stk. 4. I øjeblikket ydes der eksempelvis ikke uddannelsesstøtte i form af særydelser som tilskud til dækning af bogudgifter eller tilskud til bus- eller togkort. Som det er tilfældet nu, vil det blive præciseret i uddannelsesstøttebekendtgørelsen, hvilke særydelser, der kan ydes og under hvilke betingelser. At en type særydelser er angivet i stk. 2, er ikke ensbetydende med, at det i bekendtgørelsesform også skal angives, at der skal ydes uddannelsesstøtte i form af samtlige de i bestemmelsen nævnte særydelsestyper. Det kan i den forbindelse bestemmes, at der alene ydes en række af de nævnte særydelsestyper, ligesom der i medfør af forslaget § 14 stk. 4 kan fastsættes, at eksempelvis visse særydelser alene er forbeholdt bestemte uddannelsesstyper.

Til stk. 3

Bestemmelsen erstatter § 4, stk. 2 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte, ligesom den heri fastsætter kompetence til samråd mellem Naalakkersuisut og de uddannelsessøgendes organisationer vedrørende stipendium- og lånesatser forud for disses fastsættelse foreslås videreført. Som nævnt i de almindelige bemærkninger er bestemmelsen om, at det fremover er Naalakkersuisut, der fastsætter satserne for uddannelsesstøtten, indsat på baggrund af krav herom fra Lovkontoret, hvorefter satserne ikke længere fastsættes årligt af Inatsisartut på finansloven. Selv om satserne efter krav herom fra Lovkontoret nu foreslås fastsat

administrativt, er der fortsat tale om lovbundne ydelser. De pågældende beløbsstørrelser påtænkes i den forbindelse fastsat i en særlig satsbekendtgørelse, som også vil omfatte beløbene for tilskud til arbejdsgivere, jf. forslaget § 15, stk. 1.

Der er ikke tale om egentlige forhandlinger i forhold til begrebet ”samråd”, men om muligheden for at fremkomme med en vurdering, ligesom bestemmelsen ikke ændrer ved Naalackersuisuts kompetence til at regulere stipendie- og lånesatser i bekendtgørelsesform.

For så vidt angår de nuværende satser, som forventes videreført i bekendtgørelsesform, fremgår det eksempelvis af finansloven for 2011, at der ydes kr. 2100 til uddannelsessøgende, som er under 18 år eller kollegieelever på studieforbereende uddannelser, ligesom uddannelsessøgende under 18 år på kollegier i Grønland modtager fri kost og logi. Hvis der ikke eller kun delvis er mulighed for bospisning på kollegiet, ydes kostskoleelever et kosttilskud på henholdsvis kr. 1500 eller kr. 900 pr. måned. For så vidt angår elever på de grundlæggende erhvervsuddannelser, som ikke modtager løn fra arbejdsgiveren, ydes der kr. 4200, dog således at der fratrækkes et beløb for uddannelsessøgende, der i tilknytning til uddannelsen modtager fri kost og logi. Med hensyn til uddannelsessøgende på videregående uddannelser i Grønland samt til uddannelsessøgende, som er over 18 år, på studieforbereende uddannelser ydes der kr. 4500, dog således at der for uddannelsessøgende, der i tilknytning til uddannelsen modtager fri kost og logi, fratrækkes et beløb hertil. Herudover fremgår det af finansloven, at der ydes kr. 4600 til uddannelsessøgende på studieforbereende uddannelser og på videregående uddannelser i Danmark, dog således at der også her fratrækkes et beløb, hvis der i tilknytning til uddannelsen modtages fri kost og logi. Endelig ydes der kr. 5125 til uddannelsessøgende uden for Grønland og Danmark.

Bestemmelsen betyder samtidig, at Naalackersuisut kan regulere de nævnte beløb i bekendtgørelsesform, herunder fastsætte regler om løbende regulering af beløbende på baggrund af eksempelvis pris- eller lønudviklingen.

Til stk. 4

Bestemmelsen er en videreførelse af § 4, stk. 3 i den gældende landstingsforordning og er den væsentligste bemyndigelsesbestemmelse i relation til udarbejdelse af en bekendtgørelse om uddannelsesstøtte, som svarer til den gældende bekendtgørelse på området. Bestemmelsen viderefører også den gældende lovfæstede høringspligt, således at udnyttelse af bemyndigelsen forudsætter, at de grønlandske studerende organisationer høres, inden en bekendtgørelse udstedes.

Bestemmelsen kan herudover benyttes til at fastsætte regler om særlige støtteforhold, eksempelvis til idrætstalenter og eliteidrætsudøvere, ligesom der kan fastsættes regler om de såkaldte særydelser, som er en samlebetegnelse for frirejser, tilskud til bog- og transportudgifter, godstransport, midlertidig indkvartering og behandlingsudgifter.

I forlængelse heraf kan det i bekendtgørelsesform reguleres, hvornår der kan ydes frirejser, dækning af udgifter til godstransport, betaling af indkvarteringsudgifter, støtte til transportudgifter, støtte til anskaffelser af bøger, dækning af udgifter til grønlandsundervisning og nødvendig ekstraundervisning, studielån, dækning af behandlingsudgifter, dækning af undervisningsafgifter m.v.

Bemyndigelsen kan samtidig benyttes til at fastsætte regler om, at der f.eks. alene ydes visse særydelser til bestemte uddannelser, ligesom bestemmelsen også kan anvendes i forhold til den på den nuværende finanslov fastsatte mulighed for at overgå til dansk SU og samtidig modtage en årlig frirejse, jf. det under indledningen i de almindelige bemærkninger anførte.

Bemyndigelsesbestemmelsen kan således anvendes til at opstille forskellige objektive kombinationer i forhold til støtteformer afhængig af hvilke uddannelser, der er tale om. Hvis det eksempelvis besluttes, som det er tilfældet ifølge de nuværende regler, at uddannelsesforløb under Piareersarfiit skal betragtes som studieforberedende uddannelser, skal det herefter bestemmes, hvilke uddannelsesstøttetyper der i givet fald skal kunne ydes til sådanne uddannelsesforløb.

Bestemmelsen kan ligeledes anvendes til at fastsætte regler, hvorved der etableres særlige lånemuligheder i form af slutlån, uden at dette forudsætter en ændring af bestemmelserne i dette forslag.

Bestemmelsen kan også benyttes til at regulere, hvor ofte frirejser kan ydes og hvorhen, ligesom der kan fastsættes regler om, at børnetillæg forudsætter, at barnet bor hos den uddannelsessøgende.

Der kan herudover også fastsættes krav med henblik på at kunne opnå støtte til ekstraundervisning, ligesom der kan fastsættes yderligere betingelser for uddannelsesstøtte til bestemte uddannelser, herunder at der eksempelvis alene kan ydes uddannelsesstøtte til erhvervsfaglige grunduddannelser i udlandet, hvis den uddannelsessøgende har fundet en lønnet læreplads.

Bestemmelsen kan også benyttes til at fastsætte regler om den tidsmæssige udstrækning af retten til uddannelsesstøtte, ligesom der kan fastsættes regler om, at uddannelsesstøtten reguleres i takt med den uddannelsessøgendes forældres skattepligtige indkomst.

Det fremgår samtidig af bestemmelsen, at bemyndigelsen også omfatter adgang til at regulere spørgsmålet om uddannelsesstøtte til uddannelser, der ikke er støtteberettigende, men som der altså alligevel på grund af særlige omstændigheder ydes uddannelsesstøtte til, jf. forslagens § 12.

Til stk. 5

Bestemmelsen kan benyttes til at fastsætte regler om det såkaldte klippekortsystem, regler om, at der til den enkelte uddannelse ydes uddannelsesstøtte efter den pågældende videregående uddannelses normerede tid, eventuelt med mulighed for tillæg af klip under særlige omstændigheder, herunder regler om, at en bachelor- og en kandidatdel betragtes som 2 særskilte uddannelser i relation til støttetiden. Herudover kan klippekortsystemet også udformes som klip i forhold til eksempelvis frirejser, som ligeledes reguleres efter et bestemt antal klip.

Til § 15

Bestemmelsen erstatter § 5 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Til stk. 1

Det fremgår af bestemmelsen, at størrelsen af det tilskud, der skal ydes til arbejdsgivere, nu henhører under Naalakkersuisuts kompetence. I overensstemmelse med, hvad der gælder for

almindelig uddannelsesstøtte, fastsættes således også uddannelsesstøtte, der ydes i form af løntilskud til arbejdsgiveren, der har lærling, i bekendtgørelsesform, jf. krav herom fra Lovkontoret. Det kan i den forbindelse nævnes, at de nugældende satser i finansloven antages at blive videreført i bekendtgørelsesform. Det fremgår eksempelvis af finansloven for 2011, at tilskud til arbejdsgivere til lønudgifter arbejdsgiverne har ved ansættelse af lærlinge på første år er fastsat til kr. 4370, således at tilskuddet på de efterfølgende uddannelsesår er reguleret i forhold til, hvilken uddannelse, der er tale om.

Bestemmelsens 2. pkt. betyder, at Naalakkersuisut kan regulere de omhandlede beløb i bekendtgørelsesform, herunder fastsætte regler om løbende regulering af beløbende på baggrund af eksempelvis pris- eller lønudviklingen.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en bemyndigelsesbestemmelse.

Bestemmelsen kan anvendes til at fastsætte regler om f.eks. beregning af løntilskud.

Bemyndigelsesbestemmelsen kan anvendes til at fastsætte regler i bekendtgørelsesform, der regulerer formålet med tilskuddet til arbejdsgivere, der beskæftiger lærlinge, hvilket skal ses i sammenhæng med ønsket om at formå flest mulige arbejdsgivere til at deltage aktivt i bestræbelserne på at få et tilstrækkeligt antal lærlinge uddannet på et kvalificeret niveau med henblik på at dække arbejdsmarkedets behov for uddannet arbejdskraft.

Bestemmelsen kan endvidere benyttes til at fastsætte regler om administrationen af tilskuddet, ligesom der kan fastsættes regler, der præciserer tilskuddet til arbejdsgivere, der ansætter lærlinge, herunder at bestemme, hvornår tilskuddet ophører, hvilket almindeligvis vil være ved udløb eller bortfald af lærlingekontrakten. Det kan samtidig bestemmes, at arbejdsgiveren skal fremsende nødvendige oplysninger til brug for udbetaling af tilskud.

Også spørgsmålet om, af hvem og hvorledes tilskuddet skal administreres kan reguleres i medfør af bestemmelsen. Bemyndigelsen kan ligeledes benyttes til at opstille yderligere betingelser for modtagelse af tilskud, hvilket kan omhandle krav til fuldtidsansættelse af lærlinge eller andre betingelser, som arbejdsgiveren eller lærlingen skal opfylde.

Reglerne om omfang og udbetaling af tilskuddet vil fortrinsvis vedrøre spørgsmålet om størrelsen af tilskuddet og den periodevise udbetaling, hvilket kan dreje sig om måneds- eller kvartalsvis udbetaling, ligesom der kan fastsættes regler om, hvorledes beregningen og størrelsen af udbetalingen til arbejdsgiveren skal opgøres i forhold til lærlingens ansættelsesperiode, eller om tilskuddet skal bero på, om lærlingen er ansat på udbetalingstidspunktet.

Til § 16

Bestemmelsen består af en delvis ændring i forhold til den tilsvarende bestemmelse i form af § 13 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte, der opererer med 2 forrentningstidspunkter.

At også modtagelse af uddannelsesstøtte fra Undervisningsministeriet medfører rentefritagelse, begrundes med et ønske om ikke at opstille forhindringer i forhold til overgang til dansk stipendium.

Til stk. 1

Stk. 1 svarer til en sammenskrivning af § 13, stk. 1 og 3 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Bestemmelsens 1. pkt. fastslår, at forretningen indtræder, når den uddannelsessøgende ikke længere modtager uddannelsesstøtte fra Grønlands Selvstyre eller SU. Retmæssig modtagelse af uddannelsesstøtte betyder, at den uddannelsessøgende skal opfylde betingelserne for modtagelse af uddannelsesstøtte, hvilket bl.a. forudsætter studieaktivitet, jf. § 2, stk. 1, nr. 2, hvorfor dette er afgørende i forhold til spørgsmålet om indtrædelse af forretning. Det fremgår ligeledes af bestemmelsen, at forretningen omfatter lånets hovedstol, tillagt tilskrevne renter og fratrukket indbetalte afdrag, ligesom rentetilskrivningen sker dag for dag.

Det fremgår samtidig af bestemmelsen, hvornår forretningen præcist påbegyndes, hvilket altså er fra dagen efter uddannelsesstøttens ophør. Princippet om, at fastsætte renteprocenten i uddannelsesstøttelovgivningen i stedet for i finansloven skyldes fortsat ønsket om at markere det uddannelsespolitiske signal om, at studielån fortsat vil være lavforrentede og derved undgår at blive gjort til genstand for finanspolitiske overvejelser. Diskontoen tillagt 1 % svarer til den i finansloven for 1996 fastsatte rente for gæld opstået efter 1. august 1995. Bestemmelsen fastsætter, at rentens størrelse er udtryk for den årlige effektive rente, hvorved det skal udledes, at den effektive rente på årsbasis ikke må overstige den fastsatte renteprocent.

Bestemmelsens 2. pkt. angiver, hvornår der sker rentetilskrivning. Den årlige rentetilskrivning præciserer samtidig, at der sker en årlig renters rente beregning, som er et sædvanligt rentevilkår i løbende renteforhold. Lånets saldo opgøres således en gang årligt, hvorefter der beregnes renter af den opgjorte saldo, hvilket vil sige lånets hovedstol med tilskrevne renter og med fradrag af betalte afdrag.

Til stk. 2

Bestemmelsen om dispensation i forhold til forretningen af studielån svarer til § 13, stk. 4 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte og kan tænkes anvendt, når der foreligger særlige omstændigheder for den manglende retmæssige modtagelse af uddannelsesstøttestøtte, som ikke kan tilskrives den uddannelsessøgende, eller hvis den manglende modtagelse af uddannelsesstøtte har været ganske kortvarig.

Til § 17

Bestemmelsen er i al væsentlighed en videreførelse af § 14 i den gældende landstingsforordning, idet det dog er præciseret, at der er tale om midlertidig afbrydelse af uddannelsesstøtte og altså ikke uddannelsen. Herved er der overensstemmelse med hovedreglen i forslaget § 16 vedrørende forretning af studielån.

Til stk. 1

De pågældende årsager udgør forhold, der almindeligvis beror på undskyldelige omstændigheder. Derfor anses det ikke for rimeligt at belaste den uddannelsessøgende med forretning efter afbrydelse under disse omstændigheder, sammenholdt med, at det er et krav, at afbrydelsen kun er midlertidig.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter en grænse i forhold til spørgsmålet om midlertidig afbrydelse af uddannelsesstøtten. Bestemmelsen er udtryk for, at en afbrydelse af uddannelsesstøtten, som er midlertidig, ikke kan være tidsbegrænset. Grænsen for overgang til permanent afbrydelse foreslås i den forbindelse fastsat til 1 år, hvilket svarer til tilbagebetalingsbestemmelsen i forslaget § 20, stk. 1. Ved overgang fra midlertidig til permanent afbrydelse af uddannelsesstøtten indtræder forrentningen umiddelbart efter det tidspunkt, hvor man ikke har modtaget uddannelsesstøtte i 1 år.

Til § 18

Bestemmelsen er en omskrevet videreførelse af § 15 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Til stk. 1

Bestemmelsens stk. 1 er en sammenskrivning af § 15, stk. 1 og 2 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Bestemmelsen vedrører forrentning af studielån, som den uddannelsessøgende har modtaget inden genoptagelse af en uddannelse eller inden påbegyndelse af en ny uddannelse, som der ydes uddannelsesstøtte på grundlag af.

Bestemmelsen omhandler den situation, hvor den uddannelsessøgende efter et enten gennemført eller afbrudt uddannelsesforløb, der ikke har været midlertidigt, jf. forslaget § 17, stk. 1, igen begynder at modtage uddannelsesstøtte på grundlag af en støtteberettigende uddannelse.

Det er en betingelse for berostillelse af forrentningen, at den uddannelsessøgende igen begynder at modtage uddannelsesstøtte fra Grønlands Selvstyre eller Undervisningsministeriet. Dette betyder, at forrentningen vil fortsætte, hvis den uddannelsessøgende påbegynder en ny uddannelse eller genoptager en afbrudt uden samtidig at modtage uddannelsesstøtte.

Berostillelsen af forrentningen indtræder fra det tidspunkt, hvor den uddannelsessøgende påbegynder eller genoptager det uddannelsesforløb, som der ydes uddannelsesstøtte på grundlag af og altså ikke eksempelvis på tidspunktet for uddannelsesstøttens berettigelse eller udbetaling, selv om der kan være et tidsmæssigt sammenfald.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse af § 15, stk. 3 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte og henviser til forslaget § 16, stk. 1 i forbindelse med genindtræden af forretning.

Til stk. 3

Bestemmelsen er en videreførelse af § 15, stk. 4 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Der er tale om en dispensationsbestemmelse i forhold til forrentningsspørgsmålet, hvorefter der kan dispenseres fra genoptagelse af forretningen, hvis der foreligger en situation som anført i § 17, stk. 1 eller i øvrigt er tale om særlige omstændigheder.

Ved vurderingen af, om der i øvrigt foreligger særlige omstændigheder kan det indgå, om der er tale om en kortere afbrydelse af årsager, der ligger uden for de i 17, stk. 1, nævnte. Det kan ligeledes indgå, om der er tale om omstændigheder, der ikke kan tilregnes den studerende.

Til § 19

Bestemmelsen er en videreførelse af § 16 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at meddele uddannelsessøgende helt eller delvist afkald på rentetilskrivning eller hel eller delvis eftergivelse af allerede tilskrevne renter.

Det fremgår af bestemmelsen, at afkaldet eller eftergivelsen skal meddeles den uddannelsessøgende skriftligt med henblik på at sikre den uddannelsessøgende større klarhed over sin gældssituation, ligesom omfanget og eventuel varighed af afgørelsen bør fremgå af den skriftlige meddelelse.

Affattelsen af bestemmelsens nr. 1 betyder, at det vil være muligt helt at standse forrentningen eller at fastsætte en forrentning, der er lempeligere for den uddannelsessøgende, end den forrentning, der følger af gældende regler. Desuden er det tilsigtet, at rentetilskrivningsafkaldet enten kan være tidsbegrænset eller tidsubegrænset.

Hel eller delvis afkald på rentetilskrivning eller eftergivelse af allerede tilskrevne renter forudsætter, at der er tale om særlige omstændigheder. Heri ligger, at der vil være tale om enkeltstående tilfælde.

Ved bestemmelsen af, om der foreligger særlige omstændigheder kan inddrages eksempelvis dokumenteret sygdom og om den uddannelsessøgende endnu er aktiv på en uddannelse og om der i øvrigt foreligger forhold, som f.eks. langvarig sygdom, der gør det utilrådeligt at tilskrive eller opkræve renter.

Naalakkersuisut kan bringe bestemmelsen i anvendelse af egen drift eller efter ansøgning fra en uddannelsessøgende.

Til § 20

Bestemmelsen er i det hele en videreførelse af § 17 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Til stk. 1

Bestemmelsen angiver, hvornår tilbagebetaling af studielån senest skal påbegyndes.

Som det fremgår, relaterer skæringstidspunktet sig til uddannelsens afslutning eller afbrydelse og altså ikke det tidspunkt, hvor den uddannelsessøgende ikke længere retmæssigt modtager uddannelsesstøtte, som det er tilfældet for så vidt angår forrentningsspørgsmålet. Baggrunden for dette er, at tilbagebetalingen udgør en større belastning end forrentningen.

Bestemmelsen er ikke til hindring for frivillig påbegyndelse af tilbagebetaling på et tidligere tidspunkt. I den forbindelse vil det også være muligt at påbegynde tilbagebetalingen, mens den uddannelsessøgende endnu er under uddannelse. Det samme gælder, hvis den uddannelsessøgende ønsker at tilbagebetale hele det skyldige beløb på en gang.

Til stk. 2

Bestemmelsen angiver undtagelser fra hovedreglen i stk. 1, om at tilbagebetaling skal påbegyndes senest 3 måneder efter uddannelsens afbrydelse.

Bestemmelsen angår de samme forhold som anført i forslaget § 17, stk. 1 vedrørende forretning af studielån, se bemærkningerne hertil.

Til stk. 3

Det fremgår af bestemmelsen, at tilbagebetalingspligten i de nævnte situationer ikke indtræder automatisk, men først aktualiseres efter påkrav herom fra Naalakkersuisut.

Ved Naalakkersuisuts vurdering af, om der skal påbegyndes tilbagebetaling skal indgå, om afbrydelse af uddannelsen fortsat anses for at være midlertidig eller om der reelt er tale om en permanent afbrudt uddannelse. Hvis afbrydelsen fortsat vurderes at være midlertidig, forekommer det ikke hensigtsmæssigt at pålægge den uddannelsessøgende at påbegynde tilbagebetaling af studielånet.

Det ligger samtidig implicit i begrebet ”midlertidig afbrydelse”, at der skal være tale om afbrydelse af en fortsat igangværende uddannelse.

Til stk. 4

Bestemmelsen udgør en positiv hjemmel i forhold til at stille tilbagebetalingen i bero, hvis den uddannelsessøgende påbegynder en ny uddannelse eller genoptager en afbrudt uddannelse og samtidig opfylder betingelserne for at kunne modtage uddannelsesstøtte fra enten Grønlands Selvstyre eller Undervisningsministeriet. Kravet om, at den uddannelsessøgende samtidig skal opfylde betingelserne for at modtage uddannelsesstøtte, skyldes ønsket om at sikre sig, at den uddannelsessøgende er studieaktiv.

Tilbagebetalingspligtens genindtrædelsestidspunkt jf. bestemmelsens sidste pkt. omhandler alene tidligere modtagne studielån, idet lån, som optages efter genoptagelse eller påbegyndelse af ny støtteberettigende uddannelse, vil være reguleret af stk. 1.

Baggrunden for bestemmelsen er, at den uddannelsessøgende ikke antages at være i stand til at tilbagebetale sit studielån, når uddannelsens genoptages eller ny støtteberettigende uddannelse påbegyndes.

Til § 21

Bestemmelsen er en videreførelse af § 18 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte og har til hensigt at fastsætte overordnede rammer for afviklingen af studielån.

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår den maksimale afviklingstid for studielån. Med en maksimal afviklingstid på 15 år antages det, at alle uddannelsessøgende, der har optaget lån, vil have mulighed for

at afvikle optagne studielån på forholdsvis lempelige vilkår. Med betingelsen om, at det månedlige afdrag skal udgøre mindst kr. 500, vil afviklingstiden for nogle lån blive mindre end den maksimale afviklingstid. Baggrunden for reglen om, at afviklingstiden for visse lån kan blive kortere end den maksimale afviklingstid, skyldes ønsket om at sikre, at der ikke på grund af den maksimale afviklingstid aftales eller fastsættes afviklingsordninger, hvor det månedlige afdrag bliver mindre, end den uddannelsessøgende almindeligvis må antages at kunne klare økonomisk.

Som det blev anført under bemærkningerne til § 20, stk. 1, forhindrer bestemmelsen ikke den uddannelsessøgende i at indfri den samlede studiegæld på en gang eller betale mere end 500 kr. om måneden, hvis den uddannelsessøgende ønsker dette.

Til stk. 2

Baggrund for bestemmelsen skyldes det forhold, at den maksimale afviklingsperiode i modsat fald vil blive reduceret, hvilket ikke findes hensigtsmæssigt, når tilbagebetalingspligten er stillet i bero.

Til stk. 3

Bestemmelsen pålægger den uddannelsessøgende en pligt til at indgå en afviklingsaftale med Naalakkersuisut. Aftalen skal være indgået inden tilbagebetalingstidspunktets indtræden, så det sikres, at tilbagebetalingen kan påbegyndes senest på tidspunktet fastsat i § 20.

Til stk. 4

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut pligt til dels at anmode den uddannelsessøgende om at indgå en aftale om afvikling og dels at fastsætte vilkårene for afdragene, hvis den uddannelsessøgende ikke ønsker at indgå en aftale. Med hjemmel i denne bestemmelse kan Naalakkersuisut således af egen drift opstille en afdragsordning i forhold til uddannelsessøgende, der værger sig for at indgå en sådan aftale.

Til stk. 5

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at dispensere fra reglerne stk. 1, således at der kan ydes henstand med betalingen af forfaldne ydelse dog således, at den maksimale afviklingstid ikke overskrides, eller ske lempelser i afviklingsordningen.

Lempelser eller udsættelse forudsætter, at den uddannelsessøgende kan godtgøre tilstedeværelsen af mindst et af de forhold, der er anført i bestemmelsen.

Ved andre særlige omstændigheder forstås omstændigheder, der ikke kan tilregnes den uddannelsessøgende, og som i det enkelte tilfælde gør det urimeligt at kræve opretholdelse af afviklingsordningen.

Til § 22

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende landstingsforordnings § 19.

Bestemmelsen angiver retsvirkningerne af misligholdelse af en indgået eller fastsat afviklingsordning. Ved ”skadesløs betaling” forstås, at kreditor holdes skadesløs for udgifter, der pådrages i forbindelse med opsigelsen til betaling og i forbindelse med inddrivelse af gælden.

Hvis gælden opsiges til betaling, vil tilbagebetalingen fremover ikke være reguleret af reglerne herom, men blive overdraget til kreditorforfølgning efter de herom gældende regler.

Bestemmelsen pålægger Naalakkersuisut en pligt til i alle tilfælde uden dispensationsmulighed at opsiges gælden. Opsigelse af gælden skal dog ske efter påkrav således, at der gives den uddannelsessøgende mulighed for at betale det skyldige beløb inden endelig opsigelse af restgælden.

Til § 23

Bestemmelsen regulerer spørgsmålet vedrørende tilbagebetaling af uretmæssigt modtaget uddannelsesstøtte. Bestemmelsen er en videreførelse af nogle af reglerne § 21 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte, ligesom 3 administrativt fastsatte bestemmelser i uddannelsesstøttebekendtgørelsen foreslås indarbejdet i bestemmelsen.

Til stk. 1

Bestemmelsen skyldes situationer, hvor ressortmyndigheden ved en fejl eller på grundlag af urigtige eller mangelfulde oplysninger fra den uddannelsessøgende, kommer til at udbetale uddannelsesstøtte, som den uddannelsessøgende ikke er berettiget til, og hvor den uddannelsessøgende er eller burde være klar over, at uddannelsesstøtten blev udbetalt uretmæssigt.

Uanset det forhold, at tilbagebetalingsspørgsmålet i disse tilfælde er reguleret af almindelige retsgrundsætninger, er det fundet hensigtsmæssigt at præcisere dette i lovgivningen, således at den uddannelsessøgende altså vil være fuldt bekendt hermed. De urigtige eller mangelfulde oplysninger omhandler oplysninger af betydning for tildeling af uddannelsesstøtte eller ændringer af sådanne oplysninger, jf. forslaget § 2, stk. 2.

Ved "ond tro" forstås, at den uddannelsessøgende enten vidste eller burde vide, at den udbetalte uddannelsesstøtte blev modtaget uretmæssigt.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en gengivelse af den tilsvarende administrativt fastsatte bestemmelse i 71, stk. 1 og 2 i den gældende bekendtgørelse om uddannelsesstøtte.

Bestemmelsen supplerer stk. 1 og bestemmer, at tilbagebetalingspligten også gælder i forhold til uberettiget modtaget uddannelsesstøtte, som den uddannelsessøgende måtte have modtaget i god tro, ud fra princippet om der kun skal beholdes, det som man er berettiget til.

Bestemmelsen kan f.eks. anvendes, hvor kravet om studieaktivitet i § 2, stk. 1, nr. 2, ikke er opfyldt. I disse tilfælde er uddannelsesstøtten modtaget uberettiget.

Bestemmelsen kan også anvendes i forhold til tilskuddet lønudgifter til arbejdsgivere, der har lærlinge.

Bestemmelsen indeholder også en handlepligt i forhold til uddannelsessøgende, der afbryder en uddannelse, idet den uddannelsessøgende skal underrette den myndighed, der administrerer uddannelsesstøtten om afbrydelsen og årsagen dertil. Denne bestemmelse er en gengivelse af § 71, stk. 1 i bekendtgørelsen om uddannelsesstøtte.

Til stk. 3

Bestemmelsen er en gengivelse af § 71, stk. 3 i uddannelsesstøttebekendtgørelsen, som altså i stedet foreslås fastsat i lovform.

Bestemmelsen tænkes anvendt på situationer, hvor der er blevet udbetalt uddannelsesstøtte, men hvor den uddannelse, der begrundede udbetalingen af uddannelsesstøtte, reelt aldrig blev påbegyndt, hvilket særlig kan dreje sig om afbrydelse af uddannelser umiddelbart efter uddannelsens påbegyndelse. Det kan omhandle uddannelsessøgende, der modtager uddannelsesstøtte i form af både frirejse til uddannelsesbyen i forbindelse med uddannelsens start og stipendium, men som altså vælger at afbryde uddannelsen efter meget kort tid uden at have givet uddannelsen en reel chance. Herved forstås, at man ikke har afprøvet de muligheder uddannelsen frembyder og derfor ikke kan have tegnet sig et faktisk billede af uddannelsens karakter.

Det er et krav, at afbrydelsen af studiet ikke er rimeligt begrundet. Der kan således opstå tilfælde, hvor studiet reelt ikke er påbegyndt, men hvor dette skyldes rimelige forhold, f.eks. sygdom. Disse tilfælde falder uden for bestemmelsens område.

Til § 24

Bestemmelsen er en videreførelse af nogle af de i § 21 i den gældende landstingsforordning fastsatte bestemmelser omkring forrentning af uretmæssigt modtaget uddannelsesstøtte.

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af § 21, stk. 2, i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Bestemmelsen fastslår forrentningstidspunktet for uddannelsesstøtte, som modtageren har modtaget som følge af afgivelse af urigtige eller mangelfulde oplysninger. Idet den uddannelsessøgende i disse situationer antages at være fuldt ud bekendt med ikke at være berettiget til den modtagne uddannelsesstøtte allerede på modtagelsestidspunktet, foreslås det, at forrentningen skal indtræde allerede på dette tidspunkt.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse af § 21, stk. 3 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Bestemmelsen relaterer sig til de situationer, hvor den uddannelsessøgende ikke selv har foranlediget modtagelsen af den uretmæssigt modtagne uddannelsesstøtte. Hertil kommer, at tidspunktet for den onde tros indtræden ikke altid vil være overensstemmende med tidspunktet for uddannelsesstøttens modtagelse, eller de forhold, der begrundes, at uddannelsesstøtten er modtaget uberettiget. Dette skyldes, at den uddannelsessøgende i visse tilfælde først senere bliver bekendt med de forhold, der skaber den onde tro. Det afgørende for forrentningstidspunktet er derfor ikke modtagelsestidspunktet, men tidspunkt, hvor modtageren kommer i ond tro.

Til stk. 3

Bestemmelsen er en videreførelse af § 21, stk. 4 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Bestemmelsen angiver, hvordan uddannelsesstøtte, som er modtaget i ond tro, skal forrentes, ligesom det anføres, hvilken rentesats, der skal anvendes.

Forrentningen omfatter lånets hovedstol, tillagt tilskrevne renter og fratrukket indbetalte afdrag, og rentetilskrivningen sker dag for dag.

Bestemmelsen fastsætter, at rentens størrelse er udtryk for den årlige effektive rente, hvorved det skal udledes, at den effektive rente på årsbasis ikke må overstige den fastsatte renteprocent.

Den årlige rentetilskrivning bevirker samtidig, at der sker en årlig renters rente beregning, som er et sædvanligt rentevilkår i løbende renteforhold. Lånets saldo opgøres således en gang årligt, hvorefter der beregnes renter af den opgjorte saldo, hvilket vil sige lånets hovedstol med tilskrevne renter og med fradrag af betalte afdrag.

Til § 25

Bestemmelsen består af en videreførelse af § 22 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af § 22, 1. pkt. i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Bestemmelsen om, at den uberettiget modtagne uddannelsesstøtte kan konverteres til studielån betyder, at Naalakkersuisut, ensidigt kan konvertere støtten til lån. Baggrunden for bestemmelsen er, at en modtager i god tro oftest vil have brugt det uretmæssigt modtagne beløb i god tro, og derved ikke vil have mulighed for at tilbagebetale det for meget udbetalte straks. Det er derfor fundet rimeligt, at sådan støtte behandles som studielån.

Det er en betingelse for konverteringen til studielån, at den uddannelsessøgende ikke kan tilbagebetale den uberettiget modtagne støtte straks. Ved vurderingen heraf skal indgå, at den uddannelsessøgende skal have tilbageblevne midler til at kunne klare sig. Vurderingen skal være lempelig som følge af, at støtten er modtaget i god tro.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse af § 22, 2. pkt. i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

At den uberettiget modtagne uddannelsesstøtte i medfør af stk. 1 konverteres til studielån, betyder, at forrentningen og tilbagebetalingen reguleres af de almindelige regler om forrentning og tilbagebetaling af studielån efter forslaget §§ 16-22.

Til § 26

Bestemmelsen er en gengivelse af § 24 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Til stk. 1

Bestemmelserne i nr. 1 og 2 har til formål at sikre, at der ikke opstår restancer for betaling af kost, i form af et morgenmåltid samt et varmt måltid om dagen, og logi på kollegier og andre indkvarteringssteder.

Baggrunden for bestemmelsens nr. 2 er, at der forekommer tilfælde, hvor Selvstyret betaler for uddannelsessøgendes kost og logi på kollegier og andre indkvarteringssteder, der ikke er ejet eller drevet af Selvstyret eller kommunerne. Dette er eksempelvis tilfældet for så vidt angår kollegier og indkvarteringssteder i Danmark og udlandet. I overensstemmelse med nr. 2 er der i nr. 1 tilføjet "og andre indkvarteringssteder" med henblik på at præcisere, at der kan være tale om andre indkvarteringssteder end egentlige kollegier.

Bestemmelsen i nr. 3 skal ses som en service til de uddannelsessøgendes organisationer. Bestemmelsen skal sammenholdes med stk. 3, der fastslår, at de uddannelsessøgendes organisationer straks skal give skriftligt besked herom til Naalakkersuisut, når en uddannelsessøgende udmelder sig af organisationen.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår, at der alene kan foretages tilbageholdelse i uddannelsesstøtten for den periode, hvor kost og logi efter aftale stilles til rådighed for den uddannelsessøgende. Bestemmelsen medfører, at der fortsat vil kunne ske tilbageholdelse, selv om den uddannelsessøgende i perioder ikke gør brug af tilbuddet.

Tilbageholdelse kræver, at der foreligger en aftale om, at der skal stilles kost og logi til rådighed for den uddannelsessøgende.

Til stk. 3

Som nævnt under bemærkningerne til stk. 1 omhandler stk. 3 et pålæg til de uddannelsessøgendes organisationer om at give meddelelse herom til Naalakkersuisut, når en uddannelsessøgende melder sig ud af organisationen. Dette skyldes hensynet til straks at kunne ophøre med tilbageholdelse af kontingent til den uddannelsessøgendes organisation.

Til § 27

Bestemmelsen er en videreførelse af § 25 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Til stk. 1

Det fremgår af bestemmelsen, at uddannelsesstøtten ikke kan gøres til genstand for udlæg eller anden form for retsforfølgning. Bestemmelsen er motiveret ud fra et trangskriterium, idet det antages, at en uddannelsessøgende er afhængig af uddannelsesstøtten som forudsætning for at kunne opretholde en rimelig levestandard under uddannelsen.

Til stk. 2

Bestemmelsen regulerer i hvilken udstrækning Naalakkersuisut, er forpligtet til at efterkomme den uddannelsessøgendes frivillige aftaler om tilbageholdelse i uddannelsesstøtten. Bestemmelsen omhandler derimod ikke Naalakkersuisuts adgang til selv at indgå aftaler med den uddannelsessøgende om tilbageholdelse i uddannelsesstøtten af forfalden uddannelsesgæld. Det fremgår af bestemmelsen, at Naalakkersuisut på baggrund af en udtrykkelig aftale med den uddannelsessøgende i uddannelsesstøtten kan tilbageholde højst kr. 500 om måneden.

Til § 28

Bestemmelsen er en videreførelse af § 26 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte, mens bestemmelsens stk. 2 består af en delvis gengivelse af § 71, stk. 4 i bekendtgørelsen om uddannelsesstøtte.

Til stk. 1

Det fremgår af bestemmelsen, at modregningsadgangen alene kan finde anvendelse på uddannelsessøgende, der har uberettiget har modtaget uddannelsesstøtte i ond tro. Modregningsmuligheden er selvsagt betinget af, at der er noget at modregne med, hvorfor modregningen alene kan finde anvendelse i forhold til uddannelsessøgende, der modtager uddannelsesstøtte fra Grønlands Selvstyre.

Modregningsadgangen vurderes i den sammenhæng ikke at være i uoverensstemmelse med de grundlæggende beskyttelseshensyn, der nævnes i bemærkningerne til § 27, ligesom det er vurderet rimeligt, at Naalakkersuisut kan benytte sig af dette effektive tvangsfuldbyrdsredskab. Dette skal sammenholdes med, at der samtidig i bestemmelsens 2. pkt. foreslås indsat en øvre grænse for den månedlige modregningsadgang ud fra nogle trangsmæssige hensyn.

Til stk. 2

Bestemmelsen har til hensigt at kunne fastsætte regler om forholdsmæssig reduktion i stipendiet i de tilfælde, hvor der konstateres forsømmelser i relation til obligatorisk eller aftalt undervisning eller praktikophold. Som fortolkningsgrundlag kan det nævnes, at det fremgår af § 71, stk. 4 i bekendtgørelsen om uddannelsesstøtte, at kommunalbestyrelsen kan foretage reduktion af stipendiet for så vidt angår uddannelsesforløb under Piareersarfit i tilfælde af manglende eller forsinket fremmøde. Det er en forudsætning for anvendelse af bestemmelsen, at reglerne om reduktion fastsættes på et objektive og umiddelbart beregneligt grundlag. Reduktion i stipendium skal således beregnes ud fra et gennemsnitligt månedligt timetal, der bestemmes efter uddannelsens karakter, hvorefter det månedlige timetal reguleres efter satserne for uddannelsesstøtte. Timesatsen beregnes ved at dividere stipendiesatsen med det månedlige timetal.

Til § 29

Bestemmelsen fastlægger anvendelsesområdet for reglerne om tilskud til afvikling af studielån.

Til stk. 1

Bestemmelsen er helt overvejende en videreførelse af § 1, stk. 1, nr. 1, og § 2, stk. 1, i den gældende landstingslov nr. 24 af 3. november 1994 om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld.

Det fremgår af bestemmelsen, at tilskud til afviklingen af studielån kun gælder i forhold til uddannelsessøgende med fast bopæl her i landet, hvilket afgøres efter folkeregisteret. Det fremgår samtidig af bestemmelsen, at tilskuddet ydes efter ansøgning herom. Ansøgningen skal fremsendes til den ressortmyndighed i Selvstyret, der er ansvarlig for uddannelsesstøtte-

området. Som det fremgår, er det en forudsætning for at komme i betragtning til tilskud, at uddannelsen er afsluttet eller afbrudt.

Tilskudsreglerne finder ikke anvendelse på lån, der skyldes uretmæssigt modtaget uddannelsesstøtte. Som konsekvens heraf ydes der ikke tilskud til tilbagebetaling af studielån, der skyldes eksempelvis fejlagtigt udbetalt uddannelsesstøtte, som er blevet konverteret til studielån.

Til stk. 2.

Bestemmelsen er en delvis videreførelse af § 2, stk. 2 i den gældende landstingslov om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld.

Bestemmelsen indeholder en særlig undtagelsesmulighed i forhold til den grundlæggende betingelse om at have fast bopæl i Grønland. Bestemmelsen tænkes særligt anvendt i forhold til grønlandske uddannelsessøgende, der efter gennemført uddannelse, udsendes til tjeneste af grønlandske myndigheder uden for Grønland.

Ved vurderingen, om der foreligger ganske særlige forhold, kan inddrages, i hvilken grad fraflytningen fra Grønland skyldes den uddannelsessøgendes egen beslutning herom.

Til § 30

Bestemmelsen er en sammenskrivning af § 3, stk. 1, 2 og 4 i den gældende landstingslov om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld og opstiller nogle konkrete betingelser for at kunne modtage tilskud til afvikling af studielån.

Til nr. 1

Det fremgår af bestemmelsens nr. 1, at man bliver tilskudsberettiget, hvis man kan godtgøre, at man i det foregående år, som benævnes indbetalingsåret, har indbetalt mindst kr. 6000 til betaling af studielånet. Der er således ingen krav om, at der skal have været tale om regelmæssige indbetalinger eller indbetaling på grundlag af en formel afviklingsaftale, idet Selvstyret ikke har nogen særlig interesse i at begrænse tilskuddet til regelmæssige indbetalere, der har indgået en afviklingsaftale. Dette begrundes i overvejelser om, at en sådan bestemmelse ikke vil virke motiverende på uregelmæssige indbetalere, som i øvrigt antages at være den gruppe, som i forvejen af vanskeligst at få engageret i eller fastholdt i et afviklingsforløb. Hertil kommer den overordnede målsætning om at få flest mulige til at afvikle deres studielån, så hurtigt som muligt.

Til nr. 2

Bestemmelsens nr. 2 betinger tilskuddet af, at der er indbetalt mere end den i året tilskrevne rente. Dette betyder, at den uddannelsessøgende altså i indbetalingsåret skal have indbetalt mere, end den rente, der blev tilskrevet i indbetalingsåret. Ellers vil det være vanskeligt at hævde, at indbetalingerne er et reelt udtryk for, at man virkelig forsøger at afdrage på sin uddannelsesgæld, ligesom bestemmelsen er hensigtsmæssig i forhold til at sikre en mindsteydelse.

Til nr. 3

Bestemmelsens nr. 3 indeholder en fristangivelse i forhold til fremsendelse af ansøgninger om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld.

Til nr. 4

Bestemmelsens nr. 4 fastsætter, at det er et krav, at den uddannelsessøgende har haft fast bopæl i Grønland i mindst 3 måneder før det tidspunkt, hvor ansøgningen fremsendes til Naalakkersuisut. Baggrunden er at vanskeliggøre en eventuel lejlighedsvis flytning af folkeregisteradresse med henblik på at opnå tilskud.

Til § 31

Bestemmelsen er en delvis sammenskrivning af § 4, § 3, stk. 1 og § 7 i den gældende landslovslov om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld. Bestemmelsen angiver den nærmere fremgangsmåde i forhold til beregningen af tilskuddet.

Til stk. 1

Det fremgår af bestemmelsen, at det tilskud der ydes til nedbringelse af studiegælden, afhænger af, hvor i Grønland, den uddannelsessøgende har fast bopæl. Dette betyder, at såfremt den uddannelsessøgende efter f.eks. gennemførelsen af sin uddannelse bosætter sig i en bygd eller i et yderområde, kan der opnås en dobbeltsanering. Formålet er selvsagt at belønne dem, der søger ansættelse, hvor mangel på uddannet arbejdskraft er særlig mærkbar, hvilket eksempelvis gælder inden for folkeskoleområdet.

Det fremgår af bestemmelsens 1. pkt., at man får et tilskud, der svarer til det indbetalte beløb, hvilket udgør hovedreglen for så vidt angår tilskuddets størrelse. Derudover fremgår det af bestemmelsens 2. pkt., at det indbetalte beløb fordobles, hvis man bor i en bygd eller i et yderdistrikt. Ansøgeren skal i den forbindelse kunne godtgøre, at vedkommende bor i en bygd eller i et yderdistrikt og har gjort det i mindst 6 måneder op til ansøgningens fremsendelse til ressortmyndigheden. Det følger heraf, at man således kan have boet i en by i den periode, hvor indbetalingen har fundet sted og alligevel modtage det dobbelte tilskud.

Til stk. 2

Den i bestemmelsen anførte inddeling henviser til den opdeling, der fremgår af den aftale, der er indgået mellem Naalakkersuisut og Atorfillit Kattuffiat (AK) om justering af tjenestemandslønninger m.v., som blev underskrevet den 23. februar 2010. Denne aftale anvender den tidligere kommunale inddeling. Det fremgår således af aftalen, at bygder og yderdistrikterne i øjeblikket består af de tidligere kommuner Kangaatsiaq, Uummanaq, Upernavik, Avanersuaq, Ammassalik og Ittoqqortoormiit samt alle bygder, uanset kommune.

Til stk. 3

Det fremgår af bestemmelsen, at tilskuddet går til afvikling, hvilket vil sige reduktion af den samlede uddannelsesgæld, således at det ikke spiller nogen rolle, om den uddannelsessøgendes indbetalinger i indbetalingsåret gik til dækning af eksempelvis renter og ikke hovedstolen.

Til stk. 4

Bestemmelsen har til hensigt at forhindre, at der reelt kan blive tale om tilbagebetaling af indbetalte beløb. Derfor vil et tilskud maksimalt andrage restgælden på udbetalingstidspunktet.

Til stk. 5

Bestemmelsen fastsætter udbetalingstidspunktet og skal ses i sammenhæng med ansøgningsfristen i forslagets § 30, nr. 3.

Til § 32

Bestemmelsen består helt overvejende af en videreførelse af § 8 i den gældende landstingslov om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld. Bestemmelse vedrører ikke tilskud til afvikling af uddannelsesgæld, men drejer sig i stedet om muligheden for at få helt efter delvist afskrevet det man skylder i uddannelsesgæld.

Til stk. 1

Bestemmelsen forudsættes bragt i anvendelse ud fra en konkret vurdering af spørgsmålet om, hvor vidt låntageren er særligt vanskeligt stillet. Vurderingen foretages navnlig på grundlag af oplysningerne i den af låntageren fremsendte ansøgning om hel eller delvis eftergivelse. Det er i den forbindelse ikke et krav, at ansøgeren også skal opfylde betingelserne for tilskud til afvikling af uddannelsesgæld. Der er således ikke krav om, at man skal have indbetalt et beløb i året forud for ansøgningstidspunktet for at komme i betragtning til hel eller delvis eftergivelse af uddannelsesgæld.

Ved vurderingen af, om en ansøger er særligt vanskeligt stillet, skal lægges vægt på, om ansøgeren har mistet en del af sin erhvervsevne, ligesom langvarig sygdom kan inddrages som et element i vurderingen. Ved afgørelsen skal altid lægges vægt på, om ansøgeren har formue eller i øvrigt må anses for at være i stand til at betale uddannelsesgælden.

Bestemmelsen antages navnlig at skulle finde anvendelse, hvis det antages, at ansøgeren har mistet evnen til at tilbagebetale sin uddannelsesgæld. Dette vil eksempelvis være tilfældet, hvis ansøgeren i længere tid har været uden arbejdsindtægt og dette ikke synes at ændre sig inden for en overskuelig fremtid, ud fra omstændigheder, der ikke kan tilregnes ansøgeren.

Til stk. 2

Det fremgår af bestemmelsen, at eftergivelse af uddannelsesgældende i tilfælde af låntagerens død eller fulde invaliditet først vil ske efter en vurdering af boets eller den invalideredes formueforhold.

Til stk. 3

Bestemmelsen er en videreførelse af § 8, stk. 3 i den gældende landstingslov om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld.

Bestemmelsen er ikke blevet udnyttet, men den gældende bekendtgørelse nr. 10 af 13. marts 1990 om sanering af uddannelsesgæld er blevet opretholdt i kraft af den gældende landstingslov om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld.

Ved fastsættelse af regler efter bestemmelsen skal lægges vægt på de samme kriterier, som er nævnt under stk. 1.

Til § 33

Bestemmelsen svarer omtrent til den § 9 i den gældende landstingslov om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld.

Til stk. 1

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at afkræve alle relevante oplysninger og er en forudsætning for at kunne vurdere navnlig mulighederne for hel eller delvis eftergivelse af uddannelsesgæld.

Til stk. 2

Bestemmelsen svarer til § 9, stk. 2 i den gældende landstingslov om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld og tilvejebringer udtrykkelig hjemmel til at kræve tilbagebetaling af ydet tilskud til afvikling af og hel og delvis eftergivelse af uddannelsesgæld. Som det fremgår aktualiseres tilbagebetalingskravet af, tilskuddet eller eftergivelsen skyldes låntagerens afgivelse af urigtige eller mangelfulde oplysninger.

Der er en forudsætning for tilbagebetaling, at de mangelfulde eller urigtige oplysninger har bevirket en uretmæssig hjælp til afvikling af studielån.

Renterne beregnes efter reglerne i § 24, hvorfor der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til stk. 3

Bestemmelsen svarer til § 10, stk. 1 i den gældende landstingslov om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld.

Bestemmelsen er ikke blevet udnyttet, men den gældende bekendtgørelse nr. 10 af 13. marts 1990 om sanering af uddannelsesgæld, hvori der er blevet fastsat regler om ansøgningsprocedurer m.v., er blevet opretholdt i kraft af den gældende landstingslov om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld.

Der kan i den forbindelse fastsættes regler om angivelse af ansøgerens navn, personnummer, adresse, attestation fra skattemyndighederne om den selvangivne indkomst, yderligere dokumentation i forhold til oplysning om at bo i en bygd eller yderdistrikt, ligesom der kan fastsætte regler om formkrav, herunder om benyttelse af ansøgningskemaer og elektronisk ansøgningsprocedurer.

Til § 34

Bestemmelsen er en videreførelse af § 27 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at det som udgangspunkt er Naalakkersuisut, der administrerer reglerne om uddannelsesstøtte, hvilket også omfatter reglerne i kapitel 8 om hjælp til afvikling af studielån i form af tilskud eller hel eller delvis eftergivelse af uddannelsesgæld.

Reglerne administreres i praksis af Departementet for Uddannelse og Forskning, som i nogen grad har uddelegeret administrationen af uddannelsesstøtten til institutioner underlagt Departementet. Eksempelvis fremsendes ansøgninger om uddannelsesstøtte til en gymnasial uddannelse i Grønland til det pågældende gymnasium, som forvalter støtten, ligesom en ansøgning om støtte i forbindelse med en uddannelse på Ilisimatusarfik vil blive behandlet af Ilisimatusarfik. For så vidt angår reglerne ansøgninger om studielån og tilskud til afvikling af uddannelsesgæld behandles disse af Uddannelsesstøtteforvaltningen (USF) i Nuuk, som er en afdeling i Departementet.

Til stk. 2

Bestemmelsen hjemler adgang for, at Naalakkersuisut helt eller delvist kan delegerede administrationen af reglerne om uddannelsesstøtte, jf. stk. 1, til andre myndigheder og institutioner under Grønlands Selvstyre, ligesom det fastsættes, at der ligeledes kan delegeres til kommunalbestyrelsen.

På grundlag af den gældende bestemmelse er der sket uddelegering af visse uddannelsesstøtteregler til Piareersarfiit, der er kommunale enheder, ligesom dette også er sket i forhold til en række institutioner under Selvstyret.

Til stk. 3

Bestemmelsen gør det muligt helt eller delvist at uddelegere reglerne om uddannelsesstøtte til private enheder, herunder private virksomheder. I dag er der på baggrund af skriftlige aftaler derom sket en uddelegering af en række af reglerne om uddannelsesstøtte til Grønlandsbanken for så vidt angår låneadministrationen, ligesom De Grønlandske Huse, der er selvejende institutioner, i Danmark administrerer visse uddannelsesstøtteregler i relation til uddannelsessøgende, der gennemfører uddannelser uden for Grønland.

Kravet om, at der skal foreligge en skriftlig aftale, bevirker, at der skabes størst mulig klarhed over aftalens omfang, herunder i relation til, hvilke kompetencer, der er blevet uddelegeret og til hvem. Såfremt delegationen medfører overdragelse af afgørelseskompetence, vil den private virksomhed m.v. være omfattet af sagsbehandlingsloven.

Til stk. 4

Bestemmelsen svarer til § 30 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte og omhandler spørgsmålet om administrativ rekurs i forhold til afgørelser, der træffes på grundlag af bestemmelserne i forslaget eller bestemmelser fastsat i medfør af forslaget.

Klagebestemmelsen i stk. 4 finder imidlertid alene anvendelse i forhold til afgørelser, der træffes af enheder uden for Selvstyrets almindelige instruktionsbeføjelse, jf. det ovenfor anførte under de almindelige bemærkninger i afsnit 2b.

Klageadgangen i stk. 4 relaterer sig herefter i praksis til afgørelser om uddannelsesstøtte, der træffes af f.eks. De Grønlandske Huse i Danmark, brancheskolerne og Ilisimatusarfik, idet der i disse tilfælde er tale om afgørelser, der træffes af institutioner uden for Selvstyrets centraladministrations almindelige instruktionsbeføjelse. Som konsekvens heraf kan USF's afgørelser vedrørende hjælp til afvikling af studielån ikke længere påklages til Departementet for Uddannelse og Forskning, idet USF er en administrativ enhed, som er organiseret som en del af Departementet.

Dette betyder imidlertid ikke, at uddannelsessøgende ikke som hidtil kan indsende afgørelse, som er truffet af eksempelvis USF eller gymnasierne, til Departementet for Uddannelse og Forskning med henblik på en genbehandling af sagen. Der vil dog ikke i disse tilfælde være tale om klage, men derimod reelt om remonstration, hvorved menes en genbehandling af sagen.

Klagefristen regnes fra afgørelsens dato. Hvis en klage først modtages efter klagefristens udløb, skal den som hovedregel afvises, jf. dog bestemmelsens 2. pkt. Der har endnu ikke været afvist nogen klagesager siden ikrafttrædelse af de gældende regler om behandling af klager den 1. januar 2005.

Dispensationsmuligheden i bestemmelsens 2. pkt. er indsat for at forbedre de uddannelsessøgendes retsstilling, ligesom der kan forekomme tilfælde, hvor en uddannelsessøgende modtager afgørelsen på et tidspunkt, der ligger for tæt på klagefristens udløb på grund af omstændigheder, der ikke kan tilregnes den uddannelsessøgende.

Ved afgørelsen af, om der skal meddeles dispensation, kan der lægges vægt på, om overskridelse af fristen skyldes ansøgerens forhold eller ude fra kommende omstændigheder, som f.eks. uregelmæssigheder i postgangen og vejrforhold. Det kan også komme i betragtning, om den manglende rettidige indlevering af klagen skyldes sygdom eller lignende omstændigheder, der ganske vist angår klagerens forhold, men som ikke kan tilregnes klageren. Der kan endvidere lægges vægt på, om klageren uden ugrundet ophold har klaget efter at være kommet til kendskab om afgørelsen, eller om det forhold, der har gjort klageren ude af stand til at indsende sin klage, er ophørt.

Dispensationer kan f.eks. blive meddelt i tilfælde, hvor en uddannelsessøgende kan påvise eller sandsynliggøre, at vedkommende eksempelvis på grund af bortrejse ikke har set afgørelsen før klagefristen var udløbet og vedkommende herefter uden ugrundet ophold indleverer sin klage.

Til stk. 5

Bestemmelsen er en sammenskrivning af § 27, stk. 4 og § 30, stk. 3 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Bestemmelsen har til hensigt at sikre hjemmel til at fastsætte regler om bl.a. ansøgningsprocedurer og ansøgningsfristen. Bestemmelsen kan samtidig benyttes til at fastsætte regler om begrænsning af klageadgangen i forhold til visse afgørelser, der træffes af bestemte enheder. Det kan eksempelvis vedrørende kommunale afgørelser i forhold til uddannelsesforløb under Piareersarfiit.

Der foreslås samtidig indsat hjemmel til at bestemme, at ansøgningsproceduren kan ske elektronisk, hvilket vil være en betydelig fordel i forbindelse med implementering af de såkaldte ”Nem ID-ordning” i Grønland. Det vil herefter være muligt at eksempelvis at fastsætte regler om fremsendelse af indscannede dokumenter til brug for den videre sagsbehandling i forbindelse med ansøgninger om uddannelsesstøtte.

Ved fastsættelsen af regler om klageadgangen skal der lægges vægt på en hensigtsmæssigt regulering af klageproceduren, der kan sikre en tilfredsstillende håndtering af klagesager.

Til stk. 6

Bestemmelsen har til hensigt at pålægge den uddannelsessøgende at anvise en konto i et pengeinstitut i enten Grønland eller Danmark til udbetaling af den pågældendes uddannelsesstøtteydelse.

Formålet hermed består i at smidiggøre administrationen af udbetalingen af uddannelsesstøtten. Praksis har vist, at der ikke synes at være større vanskeligheder for en uddannelsessøgende ved at få overført uddannelsesstøtten gennem et pengeinstitut i enten Grønland eller Danmark til et andet pengeinstitut i opholdslandet, hvis det drejer sig om uddannelsessøgende uden for Grønland og Danmark. Det kan herudover være en forudsætning for indgåelse af en aftale med en privat virksomhed om varetagelse af låneadministrationen, at låntageren har en konto i et pengeinstitut enten her i landet eller i Danmark.

Til § 35

Bestemmelsen svarer til § 28 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte og omhandler de i forslaget § 34, stk. 1-3 nævnte enheders mulighed for at indhente oplysninger vedrørende de uddannelsessøgende, der er af væsentlig betydning for administrationen af uddannelsesstøtte. Bestemmelse tager således højde for den situation, at administrationen af reglerne om uddannelsesstøtte er blevet helt eller delvist uddelegeret, jf. den foregående bestemmelse.

Til stk. 1, nr. 1

Bestemmelsens stk. 1, nr. 1 har til hensigt at sikre, at enhver administrerende myndighed, eller privat enhed vil kunne indhente oplysninger til brug for administrationen af reglerne om uddannelsesstøtte. Videregivelse af oplysninger, der er af væsentlig betydning for administrationen af reglerne om uddannelsesstøtte, vil kun kunne ske til disse myndigheder og private enheder, således at spørgsmålet om videregivelse til andre myndigheder m.v. må afgøres efter de forvaltningsretlige regler herom. De i bestemmelsen omtalte oplysninger omhandler eksempelvis oplysninger om eksamenskarakterer, tidligere uddannelsesforløb, tidligere modtaget uddannelsesstøtte, kontonumre til brug for indsættelse af uddannelsesstøtte, navn, adresse og personnummer. Der vil i den forbindelse alene kunne indhentes og videregives oplysninger til brug for den konkrete sagsbehandling.

Kravet om, at oplysninger skal være af væsentlig betydning indebærer, at der er tale om oplysninger, som er så afgørende for administrationen af reglerne om uddannelsesstøtte, at f.eks. en ansøgning om uddannelsesstøtte ikke kan behandles uden de pågældende oplysninger. Angivelse af f.eks. personnummer vil således være en forudsætning for identifikation af den uddannelsessøgende, som sagen angår, ligesom der kan være tale om oplysninger til brug for vurderingen af, om det uddannelsessøgende overhovedet er berettiget til uddannelsesstøtte. Disse oplysninger kan eksempelvis relaterer sig til spørgsmålet studieaktivitet i form af oplysninger om eksamens- og prøveresultater, hvor det kan være afgørende, om den uddannelsessøgende har udvist en sådan progressivitet i forhold til uddannelsen, at vedkommende anses for studieaktiv.

Til stk. 1, nr. 2

I bestemmelsens nr. 2 fastslås, at de myndigheder med videre, der fremgår af § 34, stk. 1-3, vil kunne videregive oplysninger til hinanden om den uddannelsessøgende, der er af væsentlig betydning til brug for administrationen af reglerne om uddannelsesstøtte. Sammen med stk. 1, nr. 1, har denne bestemmelse til formål at skabe klar hjemmel til indhentelse og videregivelse af oplysninger, der er af væsentlig betydning til brug for administrationen af reglerne om uddannelsesstøtte. I forhold til væsentlighedskravet henvises til bemærkningerne ovenfor under bestemmelsens nr. 1. Dette betyder, at administrationen af reglerne om uddannelsesstøtte i forhold til en konkret sag ikke er mulig uden de pågældende oplysninger.

Til stk. 1, nr. 3

I forslaget § 35, stk. 1, nr. 3, er der indsat hjemmel til, at de myndigheder m.v., der fremgår af § 34, stk. 1-3, også vil kunne videregive oplysninger til studiestøtteadministrationerne i de nordiske lande om tildeling af uddannelsesstøtte fra Grønlands Hjemmestyre til borgere fra Grønland eller de nordiske lande, der er af væsentlig betydning til brug for kontrollen af, at de ikke for samme periode uretmæssigt modtager uddannelsesstøtte både fra Grønland og fra et nordisk land.

Formålet med denne bestemmelse er ligeledes at få skabt en klar hjemmel til en sådan videregivelse, som anses som værende af væsentlig betydning for at kunne foretage en effektiv kontrol af, at der ikke uretmæssigt sker dobbeltudbetalinger. Der vil navnlig være tale om oplysninger vedrørende, hvor meget der er blevet udbetalt i uddannelsesstøtte, hvilke former for uddannelsesstøtte, der er udbetalt og for hvilken periode, uddannelsesstøtten er udbetalt.

Til stk. 1, nr. 4

Endelig er der i forslaget § 35, stk. 1, nr. 4, indsat en hjemmel til, at de myndigheder med videre, der fremgår af § 34, stk. 1-3, vil kunne videregive oplysninger om navne og adresser, herunder e-mailadresser, på uddannelsessøgende, som har givet deres samtykke dertil, til såvel offentlige myndigheder som private virksomheder i Grønland til brug for disses rekruttering af de uddannelsessøgende til job i Grønland efter afsluttet uddannelse og til brug for etablering af praktikophold og studiejobs under uddannelsen. Bestemmelsen vil imidlertid også kunne anvendes i forhold til rekruttering til stillinger ved eksempelvis Grønlands Repræsentation i Danmark, Grønlands Repræsentation i Bruxelles samt ved grønlandske virksomheders udenlandske afdelinger.

Formålet med bestemmelsen er at etablere en klar hjemmel til en sådan videregivelse. Begrundelsen for bestemmelsen er fortsat den, at grønlandske myndigheder og virksomheder på grund af den geografiske afstand har betydeligt vanskeligere ved at eksponere sig over for grønlandske uddannelsessøgende som mulige ansættelsessteder end danske myndigheder og virksomheder. Dette er i øvrigt i overensstemmelse med § 16 i lov nr. 294 af 8. juni 1978 om offentlige myndigheders registre.

Til stk. 2

I § 35, stk. 2, er der givet Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte regler om adgangen til at indhente og videregive oplysninger. Bestemmelsen har bl.a. til hensigt at skabe mulighed for en nærmere regulering af, under hvilke omstændigheder, der kan ske videregivelse i de § 35, stk. 1, nr. 4, angivne tilfælde. Det er samtidig hensigten, at bestemmelsen skal sikre regler om, at der ikke sker anvendelse af de modtagne oplysninger til andet brug end til det angivne.

Den tilsvarende bestemmelse i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøttes § 28, stk. 2 ikke er blevet anvendt. Der er ikke i øjeblikket taget stilling til, om den foreslåede bemyndigelse påtænkes anvendt i forbindelse med en kommende revision af uddannelsesstøttebekendtgørelsen.

Til § 36

Bestemmelsen svarer til § 29 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte og vedrører anvendelse af rykkergebyrer i forbindelse med fremsendelse af rykkere for betaling

af forfaldne ydelse, der er reguleret af forslaget eller af bestemmelser fastsat i medfør af forslaget.

Til stk. 1

Formålet med bestemmelsen består i at give Naalakkersuisut mulighed for at opkræve låntageren gebyr for udsendelse af rykkere vedrørende betaling af forfaldne ydelser. Herved vil udgiften påhvile den, der er ansvarlig for, at betalingen ikke er sket rettidig. Rykkergebyrer vil kunne pålægges såvel for betaling af afdrag på lån, uddannelsesgæld, der er opsagt til indfrielse, og i forbindelse med tilbagebetaling af for meget modtaget uddannelsesstøtte, ligesom bestemmelsen også finder anvendelse i forhold til tilbagebetaling af uretmæssigt modtaget tilskud til afvikling af uddannelsesgæld eller hel eller delvis eftergivelse af uddannelsesgæld.

Gebyrets størrelse fastsættes til kr. 200, hvorved gebyrets størrelse samtidig vil udgå af den kommende finanslov i henhold til Departementet for Finansers retningslinjer for anvendelse af tekstanmærkninger. Dette skyldes, at rykkergebyrets størrelse modsat eksempelvis stipendiesatserne alt andet lige ikke forudsætter en politisk stillingtagen fra år til år.

Til stk. 2

Bestemmelsen om, at der maksimalt kan opkræves 3 rykkergebyrer pr. forfalden ydelse, har til hensigt at fastsætte et loft for det samlede gebyr pr. forfalden ydelse. Med formuleringen ”for en forfalden ydelse” præciseres det, at der vil kunne opkræves op til 3 rykkergebyrer igen næste gang, der opstår en situation, hvor en forfalden ydelse ikke betales rettidig.

Indtægten fra rykkergebyret tilfalder Landskassen.

I den udstrækning en privat virksomhed overtager låneadministrationen, vil denne virksomhed på vegne af Naalakkersuisut kunne opkræve gebyrerne, som herefter vil tilfalde virksomheden i den udstrækning, at det er virksomheden, som har udgiften i forbindelse med udsendelse af rykkere.

Til § 37

Bestemmelsen bestemmer forslagets ikrafttrædelsestidspunkt og regulerer påvirkningen af en række andre forskrifter som konsekvens af forslagets ikrafttrædelse.

Til stk. 1

Det foreslås, at forslaget træder i kraft den 1. januar 2012, og samtidig foreslås de 2 forskrifter, som forslaget træder i stedet for, ophævet.

Til stk. 2

Der er tale om en overgangsbestemmelse. På tidspunktet for forslagets ikrafttræden vil Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 10 af 13. marts 1990 om sanering af uddannelsesgæld være gældende, hvilket også vil være tilfældet i forhold til Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 8 af 27. marts 2008 om uddannelsesstøtte. Det fremgår i den forbindelse af bestemmelsen, at de nævnte forskrifter forsat vil være gældende, dog således at denne Inatsisartutlov vil have forrang i tilfælde af uforenelighed mellem på den ene side bestemmelser i Inatsisartutloven og de 2 førnævnte administrativt fastsatte forskrifter på den anden side.

Til stk. 3

Bestemmelsen har til hensigt at sikre, at forslaget hverken får formel eller materiel tilbagevirkende kraft i overensstemmelse med almindelige retsprincipper, hvilket skal sammenholdes med ønsket om ikke at ændre på de forudsætninger, som det tidligere lån blev ydet under. Derfor vil bestemmelserne i den gældende landstingslov om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld fortsat finde anvendelse på uddannelsesgæld, der hidrører fra lån, som blev optaget før forslagens ikrafttrædelsestidspunkt.

Til § 38

Bestemmelsen har til hensigt at fastslå, at visse af bestemmelserne i forslaget ikke finder anvendelse på en række forhold, der opstod, inden forslagens ikrafttræden.

Til stk. 1

Bestemmelsen foreslås indsat med henblik på at undgå konflikt mellem tidligere fastsatte forrentningsvilkår, der blev fastsat i forbindelse med lån optaget før forslagens ikrafttræden og forslagens bestemmelser om forrentning af studielån.

Til stk. 2

Bestemmelsen foreslås indsat ud fra de samme hensyn som nævnes under bemærkningerne til bestemmelsens stk. 1. Bestemmelsen vedrører uretmæssigt modtaget uddannelsesstøtte, der er modtaget inden den gældende landstingsforordnings ikrafttræden. Det fremgår heraf, at de gældende og videreførte regler om forrentning af disse krav ikke får tilbagevirkende kraft, men at kravene forrentes efter de fra de regler, der gælder ved forslagens ikrafttrædelse.

Til stk. 3

Bestemmelsen svarer til § 37 i den gældende landstingsforordning om uddannelsesstøtte og har til hensigt at respektere de afviklingsaftaler, der er indgået inden den nuværende landstingsforordnings ikrafttræden.